

free-learning

Makkelijk Leren!

Vennootschapsbelasting

Zie voor oefenopgaven www.repetitoren.nl

In samenwerking met
WSO - www.wu.nl/wso

download gratis op studentensupport.nl

Mr. W.D. Bierens de Haan

Vennootschapsbelasting

Studentensupport

Studentensupport.nl

Vennootschapsbelasting

© 2007 Mr. W.D. Bierens de Haan & Studentensupport

Download gratis op www.studentensupport.nl

ISBN 978-87-7681-214-6

Studentensupport

Studentensupport.nl

Inhoudsopgave

	Ten geleide	7
1.	Vennootschapsbelasting	8
2.	De subjectieve belastingplicht	9
2.1	Inleiding; het recht van oprichting	9
2.2	Binnenlandse belastingplicht	11
2.3	Buitenlandse belastingplicht	11
2.4	Beperkte belastingplicht	14
2.5	Pensioen- en lijfrente-lichamen	15
2.6	Stamrecht-BV	16
2.7	Firma (VOF), CV en maatschap	17
2.8	De 'lege' BV	18
3.	De objectieve belastingplicht	19
3.1	Inleiding	19
3.2	Belastbaar bedrag	19
3.3	Winstbegrip	19
3.4	Informeel kapitaal	21
3.5	Functionele valuta bij de winstberekening.	22
3.6	Van de winst aftrekbare bedragen	22
3.7	Niet-aftrekbare bedragen	24
3.8	Beperking rente-aftrek	27
3.9	Verbonden lichamen en –natuurlijke personen	29
3.10	Thin capitalisation	32
3.11	Commisarisbeloning	36

selexyz

voor studenten
met weinig centen

bestel je studieboeken op selexyz.nl

je studie is al duur genoeg

4.	Deelnemingsvrijstelling	38
4.1	Inleiding	38
4.2	Voorwaarden	39
4.3	De werking van de deelnemingsvrijstelling	44
4.4	Meegekocht dividend/meegekochte reserves	45
4.5	Aankoopkosten	46
4.6	Kosten van een deelneming	46
4.7	Compartimentering	48
4.8	Oneigenlijke deelneming	51
4.9	Buitenlandse bezitting	52
4.10	Buitenlandse belegging	53
4.11	Omzetting en vervreemding afgewaardeerde vordering	54
4.12	Onzetting van de afgewaardeerde vordering	56
4.13	Omzetting vaste inrichting in deelneming	63
4.14	Afwaarderingsverlies	64
4.15	Liquidatieverlies	67
5.	Fiscale eenheid	69
5.1	Inleiding	69
5.2	Voorwaarden	69
5.3	Voordelen	72
5.4	Nadelen	73
5.5	Totstandkoming op verzoek	73
5.6	Onderlinge vorderingen en schulden	74
5.7	Waardering aandelenbezit	76
5.8	Einde van de fiscale eenheid	77
5.9	Liquidatie binnen de fiscale eenheid	78
5.10	Heffing bij de verbreking	79

The world's local bank

The HSBC Group is one of the largest banking and financial services organisations in the world. We have already attracted some of the most respected and talented individuals in the industry to create one of the fastest moving and dynamic Corporate, Investment Banking and Markets operations in the world.

Our graduate programmes offer a unique opportunity to experience one of the most exciting challenges in the industry today.

www.hsbc.com

6.	Fiscale Beleggingsinstelling	83
6.1	Inleiding	83
6.2	Voorwaarden	84
7.	Tarief en Voorheffingen	85
7.1	Tarief	85
7.2	Voorheffingen	85
8.	Aanslag	86
	Literatuurlijst	88

fairfood Quiz

WELKE VAN DEZE KOPJES KOFFIE IS FAIR?

Bekend van TV

In ons dagelijks voedsel zit heel wat oneerlijkheid. Zo verdienen veel boeren in ontwikkelingslanden die koffiebonen verbouwen vaak zo weinig dat ze er amper van kunnen leven.

Fairfood onderzoekt of onze voedselproducten fair zijn of niet. Zodat jij precies kan zien welke producten je moet kopen om honger en armoede in de wereld tegen te gaan. De resultaten kan je lezen op www.fairfood.org

DOE MEE EN WIN EEN EERLIJKE WERELD

Weef jij het goede antwoord? Bel dan naar 0909-fairfood*
en maak kans op een eerlijke wereld.

*0909 324 73 663 €0,10 P.M.

icco fairfood
eat fair, beat hunger

Ten geleide

Dit Compendium gaat over de Vennootschapsbelasting. Deze belangrijke heffingswet komt aan de orde in vele studierichtingen en opleidingen aan Universiteiten en Hogescholen. Met name valt te denken aan de studierichtingen Fiscaal recht en Fiscale Economie. Ook deelnemers aan opleidingen als AA, SPD Bedrijfsadministratie en de examens voor FB en CB zullen deze wet dienen te kennen. Deze uitgave biedt dan ook een beknopt overzicht van de belangrijkste wetsbepalingen en leerstukken op het gebied van de Vennootschapsbelasting (VPB). Dit zal iedere student van nut zijn bij de studie en bij het beantwoorden van opgaven. Vaak worden de wetsbepalingen pas duidelijk door deze toe te passen op een casus.

De Vennootschapsbelasting staat als moeilijk te bestuderen bekend. Dit komt door de hoge mate van abstractie en het taalgebruik. Waar de wetsartikelen uit de Inkomstenbelasting de meeste studenten vaak door het lezen ervan al duidelijk zijn, is dat bij de Vennootschapsbelasting meestal niet zo. Vaak dienen 2 of 3 wetsartikelen tegelijk in stelling gebracht te worden om een probleem op het gebied van de Vennootschapsbelasting op te lossen.

Dit compendium heeft betrekking op de wetgeving zoals deze voor het jaar 2006 gold. Deze informatie is om verschillende redenen nog zinvol. Veel studenten zullen nog op basis van de Wet 2006 tentamen moeten afleggen of een scriptie schrijven. Bij het doen van de aangifte Vennootschapsbelasting zal tevens van de wetgeving van het jaar 2006 uitgegaan moeten worden. Het zal dan ook nog enige tijd duren eer de wetgeving van 2007 feitelijk een rol gaat spelen. Het Compendium Vennootschapsbelasting 2007 gaat dan ook in de loop van het jaar 2007 verschijnen.

Iedere student zal naast het regulier onderwijs voor dit meer moeilijke vak in de studie baat hebben bij extra oefening en training. Dan is de Kring van Leidse Repetitoren steeds een goed adres! Er is een jarenlange ervaring in het begeleiden van studenten voor de tentamens. Oefenopgaven en nadere gegevens zijn te vinden op de website www.repetitoren.nl, waarnaar ik de lezer gaarne verwijs.

Leiden, december 2006

mr W.D. Bierens de Haan
Stichting Kring van Leidse Repetitoren

1. Vennootschapsbelasting

In deze uitgave wordt nader ingegaan op de Vennootschapsbelasting. Allereerst wordt stilgestaan bij een aantal binnenlandse regelingen uit de wet. Door reparatiewetgeving en jurisprudentie van zowel de Nederlandse als de Europese belastingrechter is de Vennootschapsbelasting al enkele jaren zeer in beweging. Ook in deze belastingwet zijn wijzigingen intussen jaarlijks aan de orde. Veel regelingen uit deze wet worden pas duidelijk wanneer ze in grensoverschrijdend verband of tegen de achtergrond van de liquidatie van een belastingplichtig lichaam worden gezien. In voorkomende gevallen kan het dan ook aanbeveling verdienen om vooraf met een op dit terrein gespecialiseerd adviseur te overleggen. In 2007 zal tenslotte een nieuwe wet de huidige Wet Vennootschapsbelasting 1969 gaan vervangen. Uitgangspunten hierbij zijn: een verdere tariefsverlaging, aanpassing van de deelnemingsvrijstelling en beperking van afschrijving op onroerend goed. Er wordt daarbij een boxensysteem ingevoerd voor rente en royalties.

2. De subjectieve belastingplicht (artikel 2)

2.1 Inleiding; het recht van oprichting

Aan de heffing van vennootschapsbelasting zijn uiteenlopende rechtsvormen onderworpen. De wet spreekt in algemene zin van lichamen en doelt hiermee zowel op vormen die rechtspersoonlijkheid bezitten als op vormen die dit niet hebben. Wordt gesproken van rechtspersonen, dan wordt steeds enkel bedoeld op de vormen, die naar Nederlands burgerlijk recht (Boek 2 BW) daar als rechtspersonen genoemd worden. De naar Antilliaans recht opgerichte NV valt bijvoorbeeld in de termen van de wet onder de restcategorie 'andere vennootschappen met een geheel of ten dele in aandelen verdeeld kapitaal'. Een voorbeeld van een entiteit, die geen rechtspersoonlijkheid bezit, maar toch als 'lichaam' in de zin van de wet wordt aangemerkt, is het fonds voor gemene rekening. Ook de zogenaamde open commanditaire vennootschap is hiervan een voorbeeld. Deze louter fiscale rechtsfiguur wordt gekenmerkt door vrij verhandelbare deelnames in het vermogen.

Voor de vraag of er belastingplicht voor de Nederlandse vennootschapsbelasting aanwezig is, dient in de eerste plaats naar het recht van oprichting van het lichaam te worden gekeken. Wanneer de oprichting naar Nederlands recht heeft plaatsgevonden (dit wil zeggen: de statuten zijn voor een Nederlandse notaris verleden), gaat de vennootschapsbelasting er zonder meer van uit dat het lichaam in Nederland gevestigd is. Dit gebeurt op grond van de vestigingsplaatsfictie van artikel 2 lid 4 van de wet. Er is dan binnenlandse belastingplicht aanwezig, met dientengevolge belastingheffing in Nederland over de wereldwinst (alle gezamenlijke voordelen, waar ook ter wereld behaald). Voor de Societas Europea (S.E.), een Europese naamloze vennootschap die vanaf 8 oktober 2004 opgericht kan worden, is een afwijkende formulering van kracht. Wanneer deze bij de oprichting wordt beheerst door Nederlands recht, geldt de S.E. als opgericht naar Nederlands recht. De SE kan gezien worden als een nieuwe juridische mogelijkheid bij internationale fusies. De SE kan bovendien binnen de EU haar zetel verplaatsen zonder af te hoeven rekenen met de fiscus. De verwachting is echter reeds nu, dat van deze vorm -evenals het eerder ingevoerde EESV (Europees Economisch Samenwerkings Verband)- in de praktijk maar weinig gebruik gemaakt zal worden.

In gevallen waar de feitelijke leiding en activiteiten van een lichaam zich in het buitenland bevinden, is de bepaling van artikel 2 lid 4 voor de Nederlandse fiscus van minder betekenis. De Nederlandse fiscus zal immers in zo'n geval wel de wereldwinst in de aangifte willen belasten, maar onder verdragssituaties een vermindering wegens voorkoming van dubbele belasting moeten verlenen. De heffing wordt dan juist overlaten aan de staat waar de feitelijke leiding zich bevindt. De belastingplichtige is daar immers inwoner van. In de gevallen van oprichting naar Nederlands recht is het

tenslotte niet van belang of de statuten in de Nederlandse, Friese of een andere taal zijn verleden.

Heeft de oprichting niet naar Nederlands recht plaatsgevonden, dan prevaleert de feitelijke plaats van vestiging. De bepaling van artikel 2 lid 4 van de wet maakt dan plaats voor artikel 4 AWR, waarin wordt genoemd dat de feitelijke omstandigheden bepalers zijn voor de vestigingsplaats van een lichaam. De staat waar de feitelijke leiding van het lichaam zich bevindt, geldt nu als land van vestiging. Op deze manier kan een vanuit Nederland bestuurde GmbH, SA, AG, Delaware-Incorporated of ander vreemdrechtelijk lichaam binnenlands belastingplichtig zijn.

SURF.net

we houden contact

Optimaal online samenwerken met SURFgroepen

SURFgroepen is een complete online samenwerkingsomgeving met documentopslag, Instant Messaging en videoconferencing. Werk in een Teamsite samen met collega's uit een afdeling, leden van een projectgroep of docenten en studenten rond een specifieke cursus. Sla je bestanden online op, deel takenlijsten, afbeeldingen en een gezamenlijke agenda. Verder kun je zien wie online is en direct chatten. In een virtuele vergaderkamer kun je elkaar zelfs horen en zien. Naast de Teamsite krijg je de beschikking over een MySite. Hier kun je persoonlijke documenten beheren.

SURFgroepen is een product van SURFnet en een onderdeel van de SURFnet-licentie van je instelling. Daarmee kun je direct aan de slag en zijn voor jou aan het gebruik geen kosten verbonden.

www.surfgroepen.nl

2.2 Binnenlandse belastingplicht (artikel 2 lid 1)

Binnenlandse belastingplichtigen zijn:

- naamloze vennootschappen (NV), besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid (BV), de Europese Vennootschap (SE), open commanditaire vennootschappen (een CV met verhandelbare participaties) en andere kapitaalvennootschappen, waaronder ook begrepen naar buitenlands recht opgerichte vormen;
- coöperaties en verenigingen op coöperatieve grondslag: deze rechtsvormen zullen in de naam steeds de aanduiding 'w.a.', 'b.a.' of 'u.a.' voeren al naar gelang de aansprakelijkheid bij de leden voor schulden;
- onderlinge waarborgmaatschappijen en verenigingen die op onderlinge grondslag als verzekeraar of kredietinstelling optreden;
- hiervoor niet genoemde verenigingen en andere dan publiekrechtelijke rechtspersonen, indien en voor zover deze een onderneming drijven: hierbij valt te denken aan de stichting en de 'gewone' vereniging;
- fondsen voor gemene rekening, mits deze beschikken over verhandelbare bewijzen van deelgerechtigdheid;
- bepaalde ondernemingen van publiekrechtelijke rechtspersonen.

2.3 Buitenlandse belastingplicht (artikel 3; artikel 17 en 17a)

Buitenlandse belastingplichtigen (die Nederlands inkomen genieten):

- verenigingen en andere rechtspersonen;
- open commanditaire vennootschappen en andere geen rechtspersoonlijkheid bezittende kapitaalvennootschappen;
- doelvermogens: hierbij is aan de zogenaamde trust te denken.

Bevindt de feitelijke leiding van een lichaam zich niet in Nederland, dan kan bij de aanwezigheid van bepaalde activiteiten of bezittingen toch heffing van vennootschapsbelasting aan de orde zijn. Er is dan sprake van buitenlandse belastingplicht. Het in het buitenland gevestigde hoofdhuis is dan de belastingplichtige: deze belastingplicht strekt zich alleen uit tot bepaalde voordelen die vanuit Nederland afkomstig zijn. Er wordt hierbij gesproken van het Nederlandse

inkomen. Dit Nederlandse inkomen is er in twee gevallen:

1. winst uit een vaste inrichting in Nederland (Nederlandse onderneming);
2. winst uit een aanmerkelijk belang in de zin van de Wet inkomstenbelasting, mits het aandelenbezit niet hoort tot het vermogen van een onderneming. Er dient in dit geval aan beleggingspakketten van ten minste 5% van het kapitaal gedacht te worden. Ook schuldvorderingen op een in Nederland gevestigde vennootschap kunnen onder nadere voorwaarden tot het vermogen van de Nederlandse onderneming gerekend worden.

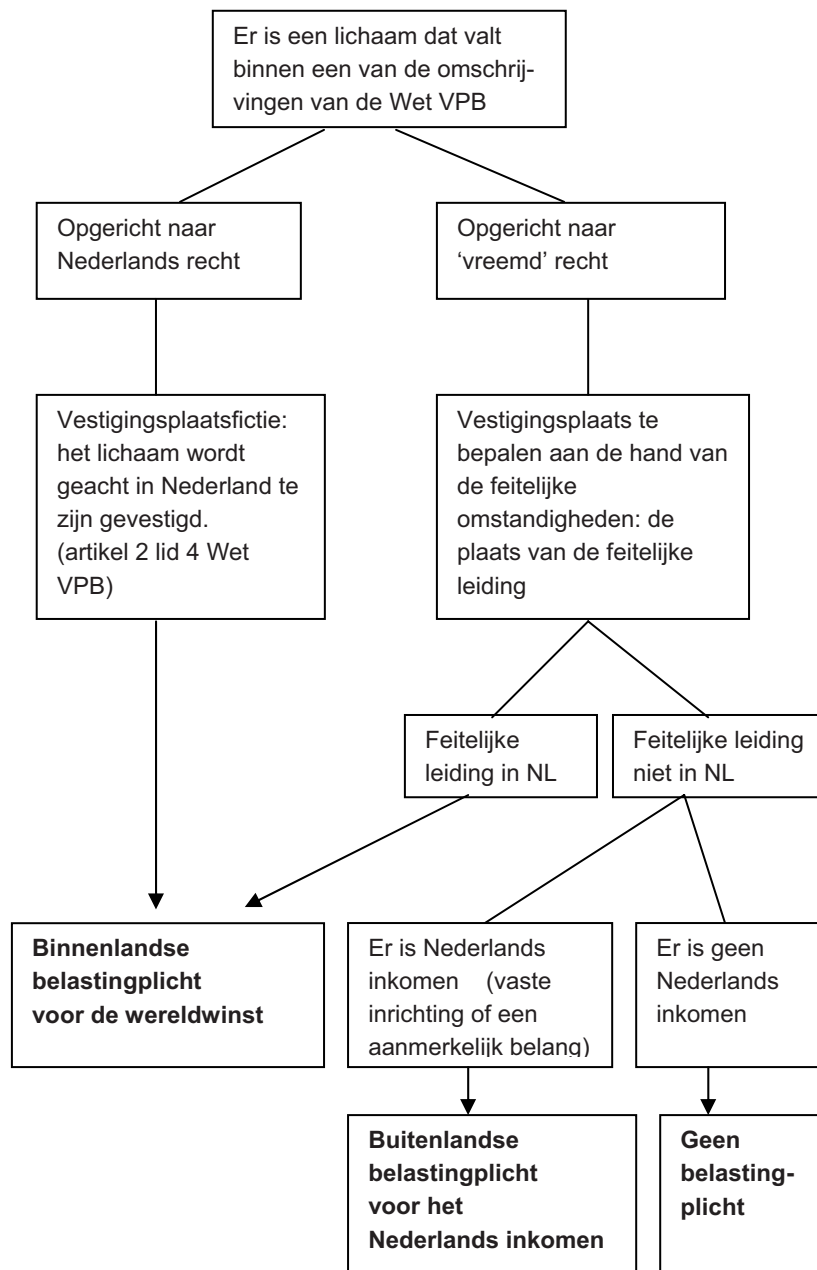
De vaste inrichting (v.i.)

Van groot belang is doorgaans de vraag of er sprake is van een vaste inrichting (v.i.) in Nederland. Alleen in dit geval is de Nederlandse fiscus immers bevoegd om over te gaan tot heffing. Onder de Belastingverdragen tussen Nederland en andere staten mag in de regel de staat, op wiens grondgebied de v.i. zich bevindt, bij exclusiviteit heffen over de hieraan toe te rekenen winsten. Wel neemt het land waar de belastingplichtige inwoner van is, de v.i.-resultaten ook op in de wereldwinst van het lichaam. Er wordt vervolgens een tegemoetkoming ter voorkoming van dubbele belasting verleend. Een tweede vraag is dan welke winst, verliezen en kosten aan deze vaste inrichting toegerekend dienen te worden. Volgens de constante jurisprudentie dienen aan een v.i. de volgende eisen gesteld te worden:

- er is een fysieke constructie (gebouw, bouwwerk, maar ook een schip of marktkraam kan al kwalificeren);
- de constructie staat de onderneming juridisch dan wel feitelijk ten dienste;
- de beschikbaarheid is niet incidenteel, maar juist duurzaam;
- de constructie is specifiek ingericht of geschikt gemaakt voor de bedrijfsvoering van de onderneming in kwestie.

Bij geringe feitelijke aanwezigheid van een belastingplichtige op het Nederlandse grondgebied zal in het algemeen niet snel van een v.i. gesproken kunnen worden. Vinden alleen transacties per brief, telefoon, e-mail of vergelijkbaar communicatiemiddel plaats, dan zal in reguliere gevallen niet snel tot een v.i. en daarmee tot belastingheffing geconcludeerd kunnen worden. Of het voor de bedrijfsvoering aanhouden van een website bij een Nederlandse internet-provider tot v.i. kan kwalificeren, zal sterk door de feitelijke omstandigheden bepaald worden.

Schema 1:
Binnenlandse en buitenlandse belastingplicht

2.4 Beperkte belastingplicht (artikel 2 lid 1 letter d)

Voor bepaalde lichamen geldt dat zij niet altijd aan de heffing onderworpen zijn. Er is sprake van een beperkte belastingplicht ten aanzien van:

- de privaatrechtelijke stichting;
- de ‘gewone’ vereniging.

Beide rechtspersonen vallen alleen onder de vennootschapsbelasting indien en voor zover zij een onderneming drijven. Bij het drijven van een onderneming dient gedacht te worden aan een duurzame organisatie van kapitaal, die erop gericht is winst te maken. In dit verband is nog van belang dat de statutaire doelstelling van de stichting of de vereniging niet doorslaggevend is voor de vraag of er subjectieve belastingplicht aanwezig is. De beide rechtspersonen kunnen steeds een onderneming drijven die naar winst streeft om daarmee het statutaire doel te financieren. Volgens de jurisprudentie wordt het behalen van duurzame exploitatie-overschotten als een ondernemingsactiviteit gezien, waarmee belastingplicht aanwezig is. Er wordt steeds gesproken van een beperkte belastingplicht: enkel indien en voor zover de activiteiten als het drijven van een onderneming gezien kunnen worden, is er belastingplicht aanwezig. Artikel 2 lid 5 van de wet, dat bepaalt dat bij een aantal lichamen de onderneming steeds met het hele vermogen wordt gedreven, geldt voor deze beperkt belastingplichtigen niet.

STUDEREN IS AL DUUR GENOEG!

Daarom zorgt jouw studievereniging, samen met NewBricks, voor studieboeken voor de laagste prijs én deze handige gratis uittreksels. Zeg nou zelf, je kan je geld en tijd toch wel beter besteden...

NewBricks
Master in Academic Books

Werkt jouw studievereniging nog niet samen met NewBricks? Vraag nu snel en vrijblijvend, meer informatie aan op onze website!

Er kan in concrete gevallen tenslotte nog twijfel bestaan of een onderneming gedreven wordt. Wanneer de stichting of vereniging activiteiten heeft, waarmee in concurrentie wordt getreden met ondernemers in de inkomstenbelasting of bepaalde lichamen als BV en NV in de vennootschapsbelasting, wordt een onderneming steeds aanwezig geacht op grond van artikel 4 van de wet. Zo kan de eerdere Stichting Juridische Studenten Repetitoren te Leiden belastingplichtig zijn omdat men bijlessen verzorgt en daarmee in concurrentie treedt met natuurlijke personen die dit als zelfstandig ondernemer ook doen.

Ten aanzien van sportverenigingen geldt nog dat de zogenaamde Kantineregeling de baten, die worden behaald met de exploitatie van een sportkantine, van de heffing vrijstelt. Dit is alleen het geval wanneer hoofdzakelijk prestaties aan de leden plaatsvinden. Baten uit de verhuur aan derden vallen in de regel niet onder de reikwijdte van deze vrijstelling.

2.5 Pensioen- en lijfrentelichamen

Uitdrukkelijke belastingplicht bestaat er steeds voor een lichaam, doorgaans een BV of stichting, dat als activiteit heeft het verzorgen van pensioenregelingen, lijfrentes en kapitaalverzekeringen voor werknemers of hun familiekring. In de regel is hierbij sprake van een directeur-groootaandeelhouder die een aanmerkelijk belang-positie in de door hem gehouden pensioen-BV heeft. Hoewel men zich op het standpunt kan stellen dat sprake is van louter vermogensbeheer, wordt in deze gevallen steeds vennootschapsbelasting geheven over de winst van het lichaam. Ondanks deze belastingheffing heeft een aparte pensioen-BV ook voordelen:

- men bespaart zich de kosten en winstopslag die een willekeurige pensioenverzekeraar zal rekenen;
- men is in staat om het eigen beleggingsbeleid met het pensioenkapitaal vast te stellen, niet alleen wat betreft de categorie beleggingen (aandelen, obligaties, vastgoed), maar ook het moment van koop of verkoop;
- door het onderbrengen van het pensioenkapitaal in een aparte BV kan de werk-BV, waar de eigenlijke onderneming zich bevindt, gemakkelijker overgedragen worden aan een derde.
- wordt het pensioenkapitaal en de bijbehorende verplichting op de balans van de werkmaatschappij getoond, dan heeft dit een mogelijk verstrend effect op kengetallen als de liquiditeit en solvabiliteit van de eigenlijke onderneming.

De Staatssecretaris heeft enkele modelpensioenregelingen voor de directeur-groootaandeelhouder gepubliceerd. Wanneer de directeur van een van deze modellen ongewijzigd gebruikmaakt, hoeft hij de regeling niet vooraf aan de Belastingdienst ter goedkeuring te overleggen. Men mag er in een dergelijk geval zonder meer van uitgaan, dat er dan sprake is van een fiscaal aanvaardbaar pensioen.

Onder voorwaarden bestaat in de wet een vrijstelling voor deze groep van ondernemingen. Belangrijkste vereiste hiervoor is dat de werknemer tezamen met familiekring niet voor 10% of meer aandeelhouder mag zijn. Dit aandeelhouderschap wordt zowel middellijk (bijvoorbeeld via een aandelenbezit in een houdstermaatschappij) als onmiddellijk beoordeeld. De vrijstelling gaat meestal alleen op voor de grote, externe pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen.

2.6 Stamrecht-BV

Op gelijke wijze als voor pensioen- en lijfrente-lichamen is er ook voor de stamrecht-BV subjectieve belastingplicht voor de Vennootschapsbelasting aanwezig. Hoewel de termen stamrecht en lijfrente in het fiscale recht vaak als synoniemen van elkaar worden beschouwd, bestaat er een belangrijk verschil. Beide rechten geven recht op periodieke uitkeringen, maar deze uitkeringen zijn bij de lijfrente steeds vast en gelijkmatig. Een stamrecht daarentegen kan een variabele uitkering geven. Zo kan de gerechtigde de uitkering tijdelijk stopzetten tot een later moment, bijvoorbeeld omdat er weer andere inkomsten zijn gevonden. De belangrijkste toepassing van de stamrecht-BV is deze bij het onderbrengen van een gouden handdruk na ontslag. Hoewel de gerechtigde over het bedrag meteen met de fiscus kan afrekenen, zal deze mogelijkheid weinig aanspreken.

Uitstel van heffing kan worden bereikt door het ontvangen kapitaal onder te brengen bij een verzekeringsmaatschappij of een eigen stamrecht-BV. In de praktijk wordt bij een bedrag vanaf € 90.000,- een aparte stamrecht-BV geadviseerd. Al kan de weg via een eigen BV meer vrijheid bieden, dan is er ook een belangrijk nadeel. Alleen bij een erkende verzekeraar kan het langlevens-risico worden afgedekt. Leeft de gerechtigde langer dan voorzien, dan stoppen de uitkeringen niet. Bij de eigen stamrecht-BV geldt de regel, dat de uitkeringen ophouden zodra er geen kapitaal meer beschikbaar is. Voor het geval van eerder overlijden is het gebruikelijk om een zogenaamde contraverzekering te sluiten. In een tweetal besluiten heeft de Staatssecretaris nadere regels bekendgemaakt voor de uitvoering van een stamrecht.

Per 1 januari 2006 is de mogelijkheid afgeschaft om de heffing over een gouden handdruk uit te stellen. Het stamrecht en de stamrecht-BV verliezen dan hun betekenis. Tot deze datum kan echter nog van de mogelijkheden gebruik worden gemaakt.

2.7 Firma (VOF), CV en maatschap

Ondanks de benaming vennootschap onder firma (en hiervan afgeleid de commanditaire vennootschap) is bij deze ondernemingsvormen geen lichaam in de zin van de vennootschapsbelasting aanwezig. Deze vennootschappen zijn immers personenvennootschappen: zij bezitten geen in aandelen verdeeld kapitaal. De samenwerkingsverbanden zijn geen lichaam in de zin van de wet en kunnen bij onderhandse akte (een door partijen opgemaakte overeenkomst) worden aangegaan. Het vereiste van een notariële akte geldt dus niet. (Artikel 2:4 BW) Evenals voor de inkomstenbelasting is er sprake van fiscale transparantie: ieder van de firmanten of vennoten wordt zelfstandig aangeslagen voor zijn aandeel in de winst.

Heeft de CV echter verhandelbare bewijzen van deelgerechtigdheid, dan wordt gesproken van een open CV (synoniem: CV op aandelen). Deze vorm wordt als kapitaalvennootschap beschouwd en is dan ook subjectief belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting. Met name de CV die is opgericht voor beleggen in vastgoed wordt vaak als open CV gestructureerd. Voor de maatschap op aandelen gelden vergelijkbare regels. Meestal zullen de CV en maatschap echter een besloten karakter hebben, hetgeen blijkt uit de bepalingen van de oprichtingsovereenkomst. Er is dan steeds fiscale transparantie aanwezig.

Het werving- en selectiebureau voor de farmaceutische industrie

IK WIL EEN BAAN IN SALES!!

Ben jij tussen de 23 en de 30 jaar, ben je HBO of academisch opgeleid en in het bezit van een rijbewijs?
Vind je het leuk om te verkopen en ben je op zoek naar een uitdagende baan in een dynamische branche?

Kijk dan op onze website of neem contact op met één van onze adviseurs voor meer informatie over een baan in de farmaceutische industrie.

Tel: 030 – 605 22 66
Email: info@sbrecruitment.nl
Website: www.sbrecruitment.nl

2.8 De 'lege' BV

Ook al heeft een vennootschap geen activiteiten meer, dan loopt de subjectieve belastingplicht nog steeds. Ook de 'lege' BV of NV dient dus nog aangifte te doen. De Hoge Raad oordeelde in de Hirschmann-zaak, dat een BV in principe altijd geacht wordt een onderneming te drijven, tenzij de rechtspersoon geen activa meer heeft. Wanneer er geen activiteiten meer zijn, dient als activiteit in het Handelsregister aangegeven te worden: beheer van vermogen. De rechtspersoon houdt op te bestaan op het moment dat zij is ontbonden en er op dat moment geen baten meer zijn. Dan eindigt ook de subjectieve belastingplicht.

Ter voorkoming van misbruik van 'lege' vennootschappen kan de Kamer van Koophandel aanzeggen tot ontbinding over te gaan wanneer is voldaan aan tenminste 2 van de volgende criteria:

- de rechtspersoon is tenminste een jaar in verzuim met betalen van de bijdrage voor het Handelsregister;
- er staan gedurende een jaar geen bestuurders ingeschreven, hetzij dat deze overleden of onbereikbaar zijn;
- de rechtspersoon is tenminste een jaar in gebreke om de jaarrekening openbaar te maken;
- de rechtspersoon heeft tenminste een jaar geen gevolg gegeven aan een aanmaning om een aangifte voor de Vennootschapsbelasting in te dienen.

Het misbruik van 'lege' vennootschappen kan daarin bestaan, dat een derde de aandelen tegen een lage prijs kan overnemen en zo zonder de gebruikelijke oprichtingsprocedure aan een BV of NV kan komen. Er is dan geheel geen antecedentenonderzoek en Ministeriële verklaring van geen bezwaar nodig. De koper van de aandelen dient er echter wel opmerkzaam op te zijn, dat hij niet aansprakelijk gesteld wordt voor eventuele belastingschulden van zijn rechtvoorganger.

3. De objectieve belastingplicht (artikel 7 en 8)

3.1 Inleiding

De bepaling van de winst van lichamen geschiedt in grote lijnen met overeenkomstige toepassingen van de regelingen bij de Winst uit onderneming in de Inkomstenbelasting. Alleen regelingen die met name gericht zijn op het persoonlijk ondernemerschap, zoals de zelfstandigenaftrek en de Oudedagsreserve kunnen niet worden toegepast bij lichamen. In de regel zullen er bij lichamen meer verschillen tussen de fiscale en de bedrijfseconomische winst zijn dan bij de persoonlijke ondernemer in de inkomstenbelasting het geval is. Op al deze onderwerpen wordt in deze paragraaf nader ingegaan.

3.2 Belastbaar bedrag (artikel 7)

De belasting wordt geheven over het belastbaar bedrag. Dit wordt de heffingsmaatstaf genoemd, omdat over dit bedrag uiteindelijk het tarief wordt toegepast. Het bedrag van de winst (saldo fiscale winstberekening) is de uitkomst van de vermogensvergelijking, die integraal deel uitmaakt van de aangifte Vennootschapsbelasting. Het belastbaar bedrag wordt -sterk vereenvoudigd- op de volgende wijze berekend:

Winst	.....
aftekbare giften	..... -/-
Belastbare winst	.....
te verrekenen verliezen	..... -/-
Belastbaar bedrag	.....

3.3 Winstbegrip (artikel 8)

Bij het bepalen van de winst zijn in beginsel de artikelen voor de winst uit onderneming uit de inkomstenbelasting van overeenkomstige toepassing. Onder winst wordt verstaan: alle gezamenlijke voordelen, in welke vorm en onder welke naam ook behaald. Ook toevallige baten, ontvangen schadeloosstellingen, bedragen ter vervanging van gemiste inkomsten en beleggingsvoordelen horen tot de winst. De winstberekening mag niet beïnvloed worden door onzakelijke transacties. Waar het aandeelhoudersmotief de hoogte van vergoedingen bepaalt, kunnen immers al snel te hoge of te lage prijzen met een vennootschap worden overeengekomen. De fiscus corrigeert dergelijke posten dan tot een hoogte die tussen onafhankelijke partijen gebruikelijk is. Dit wordt het at arms' length-beginsel genoemd. De termen verkapt dividend en informeel kapitaal worden daarbij gebruikt om de onzakelijke handelingen tot zakelijke transacties te herleiden.

Bepalingen als afschrijving, goed koopmansgebruik, fiscale reserves en de investeringsaftrek zijn derhalve ook van toepassing binnen de vennootschapsbelasting. Niet toepasselijk zijn regelingen die direct samenhangen met het persoonlijk ondernemerschap, zoals dit binnen de inkomstenbelasting geldt. De ondernemersaftrek, oudedagsreserve en het urencriterium zijn binnen de vennootschapsbelasting onbekende begrippen.

Ten aanzien van het vermogen van een lichaam dient de volgende tweedeling gemaakt te worden:

1. Bij de BV, NV, verdere kapitaalvennootschappen, bijzondere vormen van de vereniging als de coöperatie en de onderlinge waarborgmaatschappij geldt: de onderneming wordt met behulp van het gehele vermogen gedreven. (artikel 2 lid 5) Alle behaalde voordelen, zo ook beleggingswinsten en rente op een banktegoed dienen tot de winst gerekend te worden. Voor een vermogensetikettering zoals bij de winstbepaling in de Inkomstenbelasting gebruikelijk is, is hier geen plaats.
2. Bij de niet onder 1. genoemde vormen geldt: er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen het ondernemend en het niet-ondernemend vermogen. Eventuele beleggingswinsten kunnen bij deze lichamen onder omstandigheden buiten de heffing blijven.

selexyz
voor studenten
met weinig centen

bestel je studieboeken op selexyz.nl

je studie is al duur genoeg

3.4 Informeel kapitaal

Het begrip informeel kapitaal is in het civiele recht niet bekend. In het fiscale recht is de vorm niet wettelijk geregeld, maar vormgegeven in de constante jurisprudentie van de belastingrechter. De vorm wordt vaak met agio vergeleken, omdat ook sprake is van een deel van het gestorte kapitaal.

Onder de volgende – cumulatief te stellen – voorwaarden wordt aangenomen dat sprake is van informeel kapitaal:

1. Er is een bevoordeling (vermogensverschuiving) van een aandeelhouder naar de vennootschap die niet bestaat uit de storting op aandelen ter voldoening aan een verplichting tot storting. Dit criterium dient tot onderscheid van de formele kapitaalstorting, waarmee juist wel op aandelen gestort wordt om een stortingsverplichting na te komen.
2. Er is wederzijdse bekendheid met deze bevoordeling. Zowel aandeelhouder als vennootschap zijn zich de bevoordeling (vermogensverschuiving) bewust. Zeker bij vennootschappen met slechts een of maar enkele aandeelhouders zal spoedig aan dit vereiste zijn voldaan.
3. De bevoordeling komt enkel voort uit het aandeelhouderschap. In het geval een aandeelhoudersrelatie geen rol speelt, was de transactie niet op gelijke wijze uitgevoerd. Juist dit aandeelhoudersmotief maakt dat geen handelen ‘at arms length’ plaatsvindt en correctie tot een zakelijk handelen noodzakelijk is.
4. De bevoordeling vindt plaats in geld, goederen of kosten. Er vindt dus overdracht van goederen of diensten plaats waaraan een zekere waarde toegekend kan worden.

Voorbeelden van een informele kapitaalstorting zijn:

- De aandeelhouder leent geld uit aan zijn vennootschap tegen een te lage rente of zelfs renteloos.
- De aandeelhouder stort eigen geldmiddelen of goederen in zijn vennootschap ter versteviging van het vermogen, maar bedingt geen tegenprestatie.
- De aandeelhouder scheldt een waardevolle vordering op zijn vennootschap kwijt.
- De aandeelhouder bedingt een te laag loon van zijn vennootschap ter zake van verrichte arbeid.

In alle gevallen verloopt de heffing als volgt. De vennootschap brengt de kosten tot een zakelijke hoogte in mindering op de winst. De aandeelhouder betaalt de belasting over de aldus toegerekende vergoeding, waarbij wordt uitgegaan van een zakelijke hoogte. Vervolgens wordt het verschil tussen zakelijk en werkelijk genoten winst als een informele kapitaalstorting in de vennootschap teruggestort. Evenals de formele storting is deze voor de aandeelhouder geen aftrekpost en voor de vennootschap geen belastbaar voordeel. In de vermogensvergelijking wordt de informele kapitaalstorting tenslotte als een storting opgenomen. Voor de aandeelhouder is nog van belang dat de informele kapitaalstorting tot belastingbesparing kan leiden:

1. De aandeelhouder/aanmerkelijkbelanghouder mag de verkrijgingsprijs van zijn aandelen met de gedane informele kapitaalstorting verhogen. Zie hierover par. 1.3.9.e.: Informeel kapitaal.
2. De aandeelhouder/houder van een deelneming mag het opgeofferd bedrag van de deelneming verhogen. Dit levert bij liquidatie een extra verlies op. Zie hierover par. 1.5.3.m.: Liquidatieverlies. Zowel in binnenlands als in grensoverschrijdend verband kan een informele kapitaalstorting worden geconstateerd.

3.5 Functionele valuta bij de winstberekening

Het belastbare bedrag kan onder voorwaarden in een andere geldeenheid dan de euro berekend worden. Toestemming vooraf van de inspecteur is een voorwaarde om de andere geldeenheid te mogen toepassen. De maatregel is vooral ingegeven ter vermindering van de administratieve lasten bij grensoverschrijdende ondernemingen binnen een groep waar men de boekhouding in een andere munteenheid dan de euro voert. De Staatssecretaris heeft verschillende voorwaarden gesteld wil een belastingplichtige van de regeling gebruik kunnen maken. De voornaamste eisen voor de toepassing zijn:

1. De belastingplichtige gebruikt voor de commerciële (bedrijfseconomische) boekhouding eveneens een andere munteenheid dan de euro.
2. De belastingplichtige dient een eenmaal gemaakte keuze gedurende tien jaar te blijven voeren.

3.6 Van de winst aftrekbare bedragen (artikel 9)

Ter vermijding van onzekerheid over de aftrekbaarheid ervan is voor een aantal posten wettelijk vastgelegd dat deze in mindering op de winst komen. Het gaat hier in de regel om uitkeringen, die van de winst afhankelijk zijn gesteld, maar die niet het karakter van een winstuitdeling (dividend) bezitten. Kenmerkend is dan ook dat tegenover de betaling een zakelijke prestatie heeft gestaan.

1. Uitkeringen van de winst toegekend aan bestuurders of andere werknemers ter zake van de in de onderneming verrichte arbeid. Vaak wordt gesproken van tantième, gratificatie of bonificatie. Het bedrag wordt doorgaans enkel beschikbaar gesteld in een jaar waarin het lichaam winst heeft gemaakt of waarin de winst een bepaald niveau overtreft. Zolang een verband met verrichte werkzaamheden aanwezig is, wordt de betaling niet als dividend gezien, maar valt dit onder de loonkosten. Doordat bij de bedrijfseconomische winstberekening geen kostenpost wordt opgenomen, ontstaat er in zoverre steeds een verschil met de fiscale winst.
2. Uitkeringen van de winst die de tegenprestatie vormen voor het verlenen van een concessie, een licentie op een octrooi of een andere vergelijkbare prestatie, zoals leveringen of aankopen. De uitkering mogen de gerechtigden niet in hun hoedanigheid van aandeelhouder, oprichter enz. toekomen, omdat in deze gevallen dividend verondersteld wordt.
3. Uitkeringen van de winst van een verzekeringsonderneming die aan verzekerden toekomen uit hoofde van hun verzekeringsovereenkomst (een winstdelende polis).

Omdat je niet alles kan downloaden

Werkstudent werk(t), tijdens en na je studie!

www.werkstudent.nl

4. Oprichtingskosten en kosten van wijziging van het aandelenkapitaal. Dit zijn de kosten verbonden aan het plaatsen van aandelen of de kosten van de wijziging van het kapitaal. Het begrip oprichtingskosten kan ruim worden opgevat. Hieronder kunnen vallen: notariskosten, adviseurskosten, provisies, drukwerk/advertentiekosten. Volgens de rechtspraak kunnen deze kosten in een keer ten laste van de winst worden gebracht. De kosten van wijziging van kapitaal kunnen eveneens ruim worden opgevat. Alle kosten bij een emissie van aandelen, statutenwijziging bij een split-up of afstempeling komen in mindering op de winst.
5. Uitkeringen van de winst in een zogenaamde open commanditaire vennootschap, voor zover deze worden toegerekend aan de geheel aansprakelijke vennoten (dit zijn de beherende vennoten). Door deze regel wordt de open CV enkel belast voor het deel van de winst, dat aan de commanditaire vennoten toekomt. Bij uitdeling aan hen worden zij hier nogmaals aangeslagen.
6. Aandelen, winstbewijzen en optierechten op deze waardepapieren, mits deze zijn toegekend aan werknemers ter zake van het verrichten van arbeid. Het bedrag van deze aftrek op de winst is afhankelijk gesteld van de afwikkeling van de loonbelasting waarvoor de betrokken werknemer gekozen heeft. De vennootschap kan pas een bedrag in mindering op de winst brengen, zodra bij de werknemer over het loon geheven wordt of kan worden. In algemene zin kan gezegd worden dat de vennootschap pas een aftrek op de winst kan toepassen zodra de toegekende personeelsopties onherroepelijk worden.

3.7 Niet-aftrekbare bedragen (artikel 10)

1. Dividend

Een dividenduitkering aan de aandeelhouder kan nimmer als kostenpost in mindering op de winst strekken. Onder dividend kan worden begrepen: iedere middellijk dan wel onmiddellijk gedane uitkering van de winst, ongeacht de benaming ervan. Zodra een vermogensverschuiving richting de aandeelhouder wordt geconstateerd en er een zakelijke tegenprestatie ontbreekt, is er voor de fiscus reden om dividend vast te stellen. Er wordt hierbij een ruim begrip dividend gehanteerd:

- a. De vermogensverschuiving c.q. betaling aan de aandeelhouder onder de uitdrukkelijke benaming dividend wordt steeds als zodanig gezien. Dit formele dividend wordt vastgesteld door de a.v.a. van een kapitaalvennootschap en ook onder deze benaming aan de aandeelhouders uitgekeerd c.q. betaalbaar gesteld. Doorgaans zal de uitdelende vennootschap gehouden zijn om dividendbelasting in te houden op het dividend.

- b. Van verkapt of vermoed dividend is sprake wanneer de vennootschap om bedrijfsvreemde redenen de aandeelhouder enig voordeel doet toekomen. Te denken valt aan een bovenmatig loon, een excessieve rentevergoeding enz. Tot aan zakelijke hoogte mag de vennootschap de kosten ten laste van haar jaarwinst brengen; het excedent vormt echter een uitdeling. Aan deze uitdeling ligt dus geen besluit van de a.v.a. ten grondslag.

Beide vormen van dividend gelden voor de vermogensvergelijking als een onttrekking. Verjaard dividend dat niet binnen de gestelde tijd door de aandeelhouder is opgevraagd, vervalt weer aan de vennootschap. Het wordt als negatieve onttrekking in de vermogensvergelijking opgenomen om te voorkomen dat nogmaals belaste winst ontstaat. Ook het dividend dat door de aandeelhouder wordt terugbetaald wordt op deze wijze behandeld.

2. Vennootschapsbelasting of buitenlandse winstbelasting

De verschuldigde of betaalde vennootschapsbelasting kan niet ten laste van de winst worden gebracht. In de vermogensvergelijking wordt deze post als onttrekking opgenomen. Wanneer de te betalen vennootschapsbelasting in de balans gepassiveerd wordt (al dan niet als afzonderlijke post), dient als onttrekking de toename van de schuld genomen te worden. Wordt de belasting niet gepassiveerd, dan geldt de betaling als de onttrekking. In de regel kan in het buitenland naar de winst geheven belasting niet in mindering op de Nederlandse winstkomen. Doorgaans is een beroep op een belastingverdrag of het Besluit voorkoming dubbele belasting mogelijk. Alleen in gevallen waarin dit niet zo is, kan in het buitenland geheven winstbelasting als kostenpost worden opgevoerd.

3. Dividend- en kansspelbelasting

Wanneer een belastingplichtige dividenden ontvangt waarop dividendbelasting is ingehouden, behoren de brutodividenden in de regel tot de winst te worden gerekend. De ingehouden dividendbelasting is geen kostenpost, maar dient als voorheffing met de uiteindelijke aanslag vennootschapsbelasting te worden verrekend. Zie hiervoor nader: par. 1.7.b.: Voorheffingen. Voor kansspelbelasting gelden dezelfde regels.

4. Hybride geldleningen

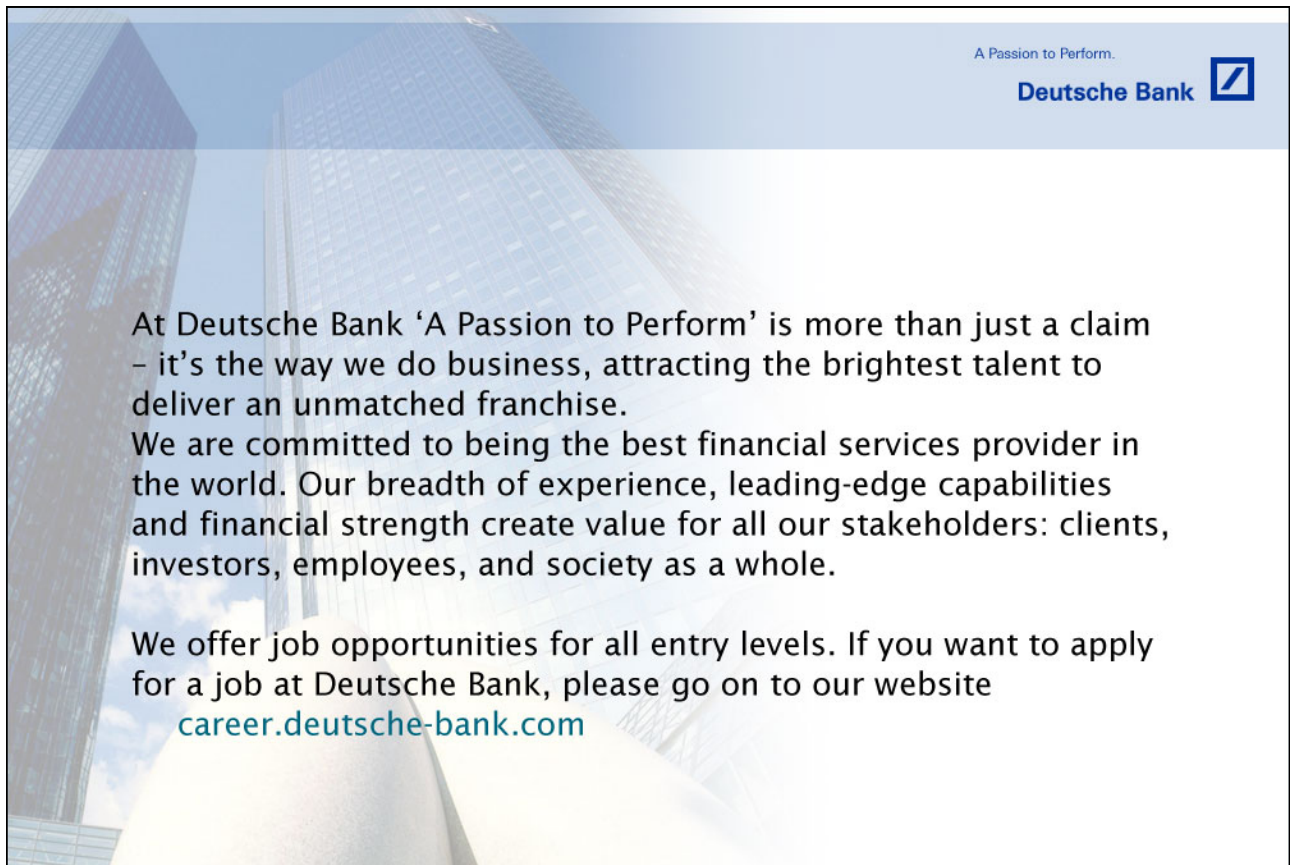
Vergoedingen op of waardeveranderingen van de zogenaamde hybride geldleningen raken de winst van de belastingplichtige niet. Hoewel partijen van een lening (vreemd vermogen) spreken, wijkt de wet onder voorwaarden van deze benadering af. De civielrechtelijke vorm wordt nu niet bij de fiscale winstbepaling gevolgd: er wordt gedaan alsof er eigen vermogen is. Bij de beoordeling wordt gekeken naar de hoogte en betaalbaarstelling van de vergoeding en de looptijd (aflossingsdatum).

5. Gebruikelijk loon

Wanneer een belastingplichtige werknemer is bij de vennootschap waarin hij een zogenaamd aanmerkelijk belang bezit of waaraan hij zaken ter beschikking stelt, gelden normatieve wetsbepalingen omtrent de hoogte van de arbeidsbeloning. Het verschil tussen het werkelijk genoten loon en het door de inspecteur vastgestelde loon komt niet onder alle omstandigheden in mindering op de winst van de vennootschap. Alleen wanneer over het loon bij de werknemer een belasting wordt geheven, die naar Nederlandse maatstaven redelijk is, is aftrek toegestaan. Gesteld kan worden dat bij het loon aan een in Nederland wonende directeur-aandeelhouder van de vennootschap het volledige bedrag in aftrek op de winst mag brengen.

6. Werkruimte

Bij het bepalen van de winst mogen geen vergoedingen in aftrek gebracht worden, die toekomen aan een a.b.-houder vanwege het gebruik van werkruimte ten behoeve van het belastingplichtig lichaam. De beperking ziet op werkruimte in de eigen woning van de a.b.-houder of van een met deze verbonden persoon zoals de partner. Er kan echter toch een kostenpost opgevoerd worden in het geval de werkruimte naar de verkeersopvatting als een zelfstandig deel van de woning gezien kan worden. Dit is het geval wanneer de werkruimte over een eigen ingang beschikt of eigen voorzieningen heeft. Bovendien geldt als eis:

A Passion to Perform.

At Deutsche Bank 'A Passion to Perform' is more than just a claim – it's the way we do business, attracting the brightest talent to deliver an unmatched franchise. We are committed to being the best financial services provider in the world. Our breadth of experience, leading-edge capabilities and financial strength create value for all our stakeholders: clients, investors, employees, and society as a whole.

We offer job opportunities for all entry levels. If you want to apply for a job at Deutsche Bank, please go on to our website career.deutsche-bank.com

- a. wanneer de a.b.-houder ook over werkruimte elders beschikt: het belastbaar loon dient hoofdzakelijk in de werkruimte in de woning te worden verdiend;
- b. wanneer de a.b.-houder niet over werkruimte elders beschikt: het belastbaar loon dient hoofdzakelijk in of vanuit de werkruimte in de woning te worden verdiend en in belangrijke mate in de werkruimte.

Met deze wetsbepaling heeft de wetgever recent een halt willen toeroepen aan het opvoeren van kosten van gebruik en inrichting van allerlei zakelijke ruimtes in de eigen woning. Deze ruimtes werden dan vaak ook niet-zakelijk gebruikt, waardoor privé-uitgaven in mindering op de fiscale winst dreigden te komen. Veel werk/studeerkamers aan huis zullen echter niet voldoen aan de nieuwe wettelijke definitie van werkruimte. Dit heeft echter het ‘thuiswerken’ er niet gunstiger op gemaakt.

3.8 Beperking rente-aftrek (artikel 10a lid 1, 2 en 3)

In de regel komen rentekosten steeds in mindering op de winst van de belastingplichtige. Bij bepaalde, in de wet nader omschreven transacties tussen het lichaam en de aandeelhouder kan echter deze renteaftrek beperkt worden. Er is veelal sprake van grensoverschrijdende transacties, waarbij de belastingplichtige rente in mindering op de Nederlandse winst tracht te brengen waartegenover de ontvanger in een andere staat geen of een geringe belasting betaalt. Er wordt dan van winstdrainage Of het uithollen van de belastinggrondslag gesproken. De wettelijke regeling omschrijft in grote lijnen twee soorten transacties:

1. Schuldig blijven van dividend/gestort kapitaal door de vennootschap aan de aandeelhouder;
2. Rentebetalingen op schulden aan een zogenaamd verbonden lichaam.

Ad 1.

Aftrek van rente, kosten en valutaresultaten kan niet plaatsvinden, wanneer deze ziet op schulden aan een aandeelhouder wegens schuldig gebleven betalingen ter zake van dividend, teruggaaf van kapitaal, kapitaalstortingen of aflossing/verstrekking van een hybride geldlening. Meer in algemene zin kan gesteld worden dat de belastingplichtige nu bedragen schuldig is gebleven, die in de regel juist geheel niet schuldig gebleven behoren te worden, maar juist meteen betaald worden. Het gaat hierbij om transacties in het kapitaalverkeer met de aandeelhouder. Wanneer de aandeelhouder aandelen laat inkopen, zal de vennootschap doorgaans de overeengekomen prijs terstond voldoen. Blijft men het bedrag echter rentedragend schuldig aan de aandeelhouder, dan is de aftrekbeperking hierop van kracht. Kan de vennootschap echter aannemelijk maken

dat deze schuldigerkenning in overwegende mate zakelijke gronden kent, dan is de beperking niet van toepassing. Onder zakelijke gronden dient te worden verstaan: niet-fiscale gronden, dus bijvoorbeeld bedrijfseconomische - of liquiditeitsoverwegingen.

Voorbeeld

BV A heeft op 1 mei 2005 in de a.v.a. besloten een dividend van € 200.000 uit de winst over 2004 uit te keren aan de aandeelhouders. Op 10 mei 2005 komt geheel onverwacht een omvangrijke claim bij deze vennootschap binnen wegens aansprakelijkheid voor geleverde goederen. De BV A kan nu zakelijk handelen door het dividend nog niet uit te keren in afwachting van de claim. Wanneer men rente aan de aandeelhouders over dit schuldiggebleven dividend uitkeert, is deze aftrekbaar.

Ad 2.

Aftrek van rente, kosten en valutaresultaten kan niet plaatsvinden wanneer deze zien op een lening van een zogenaamd verbonden lichaam of verbonden natuurlijke persoon. Van deze verbonden partijen wordt gesproken bij een aandeelhouderschap van ten minste eenderde gedeelte. De ingeleende gelden vallen enkel onder de aftrekbeperking, wanneer deze dienen tot:

1. een winstuitdeling, teruggaaf van gestort kapitaal of aflossing van een hybride geldlening aan een verbonden lichaam/natuurlijk persoon;
2. een verwerving van of storting op aandelen in een verbonden lichaam. Deze beperking geldt echter niet voor zover een wijziging wordt aangebracht in het uiteindelijke belang of de uiteindelijke zeggenschap in het lichaam;
3. een kapitaalstorting of een andere aanwending van vermogen door de belastingplichtige of een daarmee verbonden partij persoon direct of indirect in of ten behoeve van het lichaam/natuurlijk persoon aan wie de lening verschuldigd is.

De belastingplichtige kan echter op twee manieren tegenbewijs leveren en aldus zorgen dat de renteaftrek toch in stand blijft. Vereist is dan dat de belastingplichtige aannemelijk maakt dat:

1. aan de geldlening zakelijke overwegingen ten grondslag liggen (niet-fiscale overwegingen, zoals bedrijfseconomische en liquiditeitsoverwegingen); of:
2. over de rente bij degene aan wie deze verschuldigd is een belasting geheven wordt die naar Nederlandse maatstaven redelijk is. Er dient bovendien geen verlies uit eerdere jaren te bestaan, waardoor over de rente per saldo geen heffing volgens deze maatstaven mogelijk is.

3.9 Verbonden lichamen en verbonden natuurlijke personen (artikel 10a lid 4 en 5)

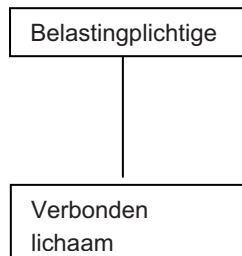
Voor de toepassing van een aantal regelingen in de wet is het van belang om te kunnen beoordelen, of er sprake is van zogenaamde verbonden lichamen of een verbonden natuurlijke persoon. De wettelijke regelingen over de beperking van rente-aftrek, de deelnemingsvrijstelling en de fiscale eenheid maken alle gebruik van deze begrippen. De wet kijkt naar de omvang van het belang, dat aanwezig is. Meer algemeen gesteld kan worden, dat verbondenheid er is bij een aandeelhoudersrelatie met een minimale omvang van 33 1/3 %. De aanwezigheid van stemrecht is daarbij geen criterium, zodat er met een bezit aan certificaatrechten ook verbondenheid kan bestaan. Wanneer er sprake is van verbondenheid in deze zin, zijn voor een belastingplichtige doorgaans minder gunstige fiscale regels van toepassing. Er wordt een bepaalde gelieerdheid verondersteld, waardoor er geen sprake zou zijn van een handelen tussen willekeurige personen. In bepaalde gevallen bestaat echter een mogelijkheid tot tegenbewijs.

De keus van de wetgever voor deze benadering is opmerkelijk. Beter was het geweest om aansluiting te zoeken bij het civielrechtelijke begrip dochtermaatschappij uit Boek 2 BW: hier is immers een meerderheid van de stemmen voor vereist. Er kan dan voldoende recht gedaan worden aan zaken als stemovereenkomsten, certificaten en bijzondere aandelen. Een houder van bijvoorbeeld 40% van de aandelen in een andere BV zal dus reeds als verbonden lichaam hebben te gelden, hoewel men als minderheidsaandeelhouder geen mogelijkheid zal hebben om een beslissende stem uit te oefenen.

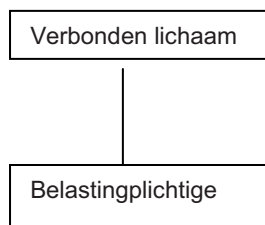

De wet onderscheidt in artikel 10a lid 4 de volgende gevallen, waarin sprake is van verbondenheid:

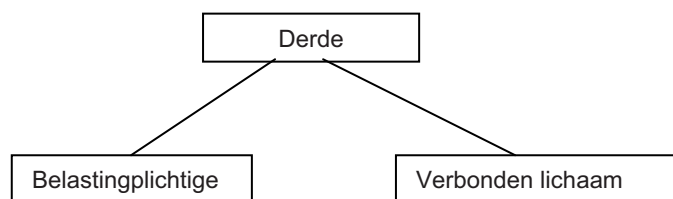
- a. er is verbondenheid bij een lichaam waarin de belastingplichtige voor tenminste 33 1/3% een belang heeft.

- b. Er is verbondenheid bij een lichaam, dat voor tenminste 33 1/3 % een belang in de belastingplichtige heeft.

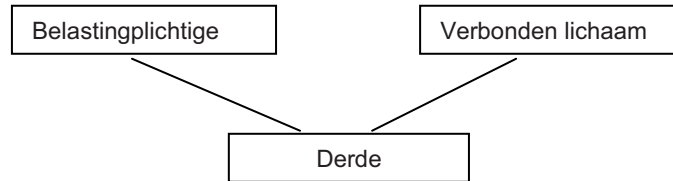
- c. Er is verbondenheid tussen een belastingplichtige en een lichaam, in welke beide een derde voor tenminste 33 1/3 % een belang heeft. Deze derde kan ieder rechtssubject zijn, dus ook een -al of niet belastingplichtige- stichting, natuurlijke persoon, trust of buitenlandse partij.

Ookal wordt er in de termen van de wet nergens melding van gemaakt: de verbondenheid kan er niet alleen direct (onmiddellijk) zijn, maar ook indirect (middellijk)

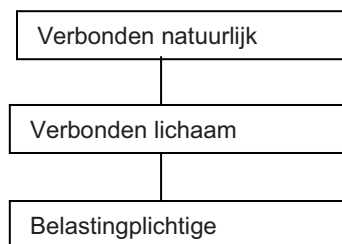
- d. Er is verbondenheid tussen een lichaam dat tesamen met de belastingplichtige deel uitmaakt van eenzelfde fiscale eenheid. Er is bovendien verbondenheid tussen dat lichaam en de andere belastingplichtigen, die deel uitmaken van deze fiscale eenheid.

Benadrukt wordt nog, dat er in de onderstaande situatie uitdrukkelijk geen sprake is van verbondenheid tussen de belastingplichtige en het verbonden lichaam. Wel is sprake van verbondenheid tussen de belastingplichtige en de derde (en andersom) en tussen het verbonden lichaam en de derde (en andersom):

Onder de volgende wettelijke vereisten dient gesproken te worden van een met de belastingplichtige verbonden natuurlijk persoon:

- a. voor de toepassing van de regeling beperking rente-aftrek, ook in het geval dat er sprake is van een fiscale eenheid: een natuurlijk persoon, die voor tenminste 33 1/3% een belang heeft in de belastingplichtige of in een met deze belastingplichtige verbonden lichaam. In de onderstaande situatie is de natuurlijk persoon zowel met de belastingplichtige als met het verbonden lichaam verbonden.

- b. voor de toepassing van de regeling bij vervreemding van een afgewaardeerde vordering op een deelneming: een natuurlijk persoon, die al of niet tesamen met zijn echtgenoot, voor tenminste 33 1/3% een belang in de belastingplichtige of een hiermee verbonden lichaam bezit. Ook de echtgenoot en bloed- of aanverwant in de rechte lijn van deze natuurlijke persoon worden als zodanig opgevat. Een pleegkind, echtgenoot van een pleegkind of pleegouder worden gelijkgesteld met bloed- en aanverwanten. Met echtgenoot wordt tenslotte gelijkgesteld: degene, die met de natuurlijke persoon voor de kwalificatie van partner kan kiezen, maar dit niet gedaan heeft (artikel 1.2 Wet Inkomstenbelasting 2001).

3.10 Thin capitalisation (artikel 10d)

Met ingang van 1 januari 2004 is een verdere beperking van aftrekbare financieringsrente in de Vennootschapsbelasting opgenomen. De gebruikte term ‘thin capitalisation’ ziet op de situatie, waarbij een onderneming met verhoudingsgewijs veel vreemd vermogen is gefinancierd. Voor de uitvoering van de aftrekbeperking wordt dan ook aangesloten bij de solvabiliteit van de onderneming, in bepaalde gevallen de solvabiliteit van de groep waarvan de onderneming deel uitmaakt. Over het dan gecalculeerde surplus aan vreemd vermogen is geen rente-aftrek mogelijk. Andere landen namen reeds eerder vergelijkbare bepalingen in hun belastingwetten op.

Bij het toepassen van de beperking van de rente-aftrek dient wettelijk gelet te worden op de volgende punten:

1. de rente-aftrek kan niet plaats vinden over het resultaat van de formule:

$$\frac{\text{Surplus Vreemd Vermogen} * (\text{rente en kosten van geldleningen})}{\text{Gemiddeld Vreemd Vermogen}}$$

Explore Our Working World

How does it feel to be part of the working world of British Airways, at the hub of air travel in the 21st century?

British Airways is all about bringing people together, and taking them wherever they want to go. This applies as much to our employees as the 36 million people who travel with us every year. It's about offering greater diversity, more development, better training and more valuable experience. It's about investing in our employees and their futures. For it's only when they realise their full potential that we can achieve our broader business goals.

www.britishairwaysjobs.com

2. de beperking van de rente-aftrek is enkel van toepassing op een belastingplichtige, die deel uitmaakt van een groep. De term 'groep' dient opgevat te worden overeenkomstig de betekenis ervan in artikel 2: 24b BW. Behoort de belastingplichtige niet tot een groep, dan wordt de rente-aftrek niet door deze regeling beperkt.
3. de beperking volgens de formule onder punt 1. is ten hoogste het rente-saldo ten aanzien van verbonden lichamen. Dit saldo dient berekend te worden volgens de formule:

verschuldigde rente op geldleningen, die direct of indirect zijn opgenomen van verbonden lichamen
genoten rente op leningen, die zijn verstrekt aan zodanige lichamen -/-
 rente-saldo verbonden lichamen

4. Of er over het jaar sprake is van een surplus aan vreemd vermogen dient bepaald te worden aan de hand van de berekening:

Gemiddeld Vreemd Vermogen – 3 * Gemiddeld Eigen Vermogen
 € 500.000 _____ . -/-
 Surplus Vreemd Vermogen

Bij deze berekening wordt onder Vreemd Vermogen verstaan: het saldo van de verschuldigde en de uitstaande geldleningen. Onder Eigen Vermogen wordt verstaan: het fiscaal vermogen van de belastingplichtige zonder eventuele fiscale reserves. Een zogenaamde hybride lening wordt eveneens niet tot dit Eigen Vermogen gerekend.

5. De belastingplichtige kan er bij de aangifte voor kiezen om een andere berekening dan de methode bij punt 4. te gebruiken. Jaarlijks mag de meest voordelige methode van beide worden toegepast. Er wordt dan als formule gehanteerd:

Gemiddeld Vreemd Vermogen
Gemiddeld Eigen Vermogen * factor vermogensverhouding bij de groep -/-
 Surplus Vreemd Vermogen

Bij deze berekening dient het Eigen Vermogen en het Vreemd Vermogen bepaald te worden op andere wijze dan bij de eerdere berekening onder punt 4. Er wordt bij de berekening thans uitgegaan van de bedragen, die worden aangetroffen in de geconsolideerde jaarrekening van de groep waarvan de belastingplichtige deel uitmaakt. De term 'groep' wordt ook in dit geval volgens de bepalingen van Boek 2 BW opgevat. De aldus gekozen benadering wordt de concerntoets genoemd.

6. De factor van de vermogensverhouding bij de groep wordt uitgerekend op de volgende wijze:

Gemiddeld Vreemd Vermogen

$$\text{Gemiddeld Eigen Vermogen} = \text{Factor vermogensverhouding bij de groep.}$$

De begrippen Eigen Vermogen en Vreemd Vermogen worden bij deze toets eveneens opgevat volgens de geconsolideerde jaarrekening, identiek aan deze onder punt 5.

7. Bij het toepassen van de aftrekbeperking wordt verstaan onder geldlening: iedere lening van geld, waarop zonder deze beperking de rente bij de belastingplichtige in aftrek op de winst zou komen. Voorbeelden van verschuldigde geldleningen zijn: een bankkrediet, hypothecaire lening en obligatielening. Een zogenaamde hybride lening telt echter niet mee. Verstrekte geldleningen zijn bijvoorbeeld een bankdeposito en een obligatielening. Onder geldleningen vallen niet de nog te ontvangen of verschuldigde belastingbedragen. Wordt bij debiteuren op zakelijke gronden van rente afgezien, dan worden deze niet tot de uitstaande geldleningen gerekend.
8. De gemiddelden worden steeds bepaald naar de situatie bij het begin en het einde van het jaar. Het Gemiddeld Eigen Vermogen dient op tenminste € 1,- gesteld te worden.

Voorbeeld

De BV X maakt deel uit van een groep, maar kiest er niet voor om de zogenaamde concerntoets toe te passen. De fiscale balans luidt (bedragen in € 1.000,-):

Fiscale Balans BV X 2004

	1/1	31/12		1/1	31/12
Lening 1	700.	700.	Fiscaal Vermogen	50.	70.
Lening 2	200.	200.	Leningen	900.	900.
Overige Activa	<u>100.</u>	<u>120.</u>	Overige Passiva	<u>50.</u>	<u>50.</u>
	1.000.	1.020.		1.000.	1.020.
	==	==		==	==

Gegeven is nog dat Lening 1 een zogenaamde hybride lening vormt en is verstrekt aan een verbonden lichaam. Van verbonden lichamen is over het gehele jaar € 800.000,- geleend. Alle leningen, zowel de verstrekte als opgenomen, dragen een rente van 5%. In het Fiscaal Vermogen is een fiscale reserve aanwezig, deze bedraagt gedurende het jaar steeds € 25.000,-.

Om de beperking van de rente-af trek te berekenen, dient als volgt gerekend te worden:

1. Als eerste dient het rente-saldo ten aanzien van verbonden lichamen berekend te worden. Wanneer dit nihil of negatief is, is er immers geen aftrekbeperking toepasselijk. Uitgaande van de gemiddelden en met weglating van de hybride lening leidt dit tot het resultaat:

$$5\% * \text{€ } 800.000 = \text{€ } 40.000$$

nihil		-/-
€ 40.000		

OP ZOEK NAAR EEN PASSENDE BIJBAAN?

STUDENTENBAAN.NL
uitzendbureau

WWW.STUDENTENBAAN.NL
T : 050 210 28 60
E : INFO@STUDENTENBAAN.NL

2. Vervolgens wordt het gemiddeld saldo van het Vreemd Vermogen berekend, dit met weglating van de hybride lening en ongeacht of de leningen aan/van verbonden lichamen zijn afgesloten:

$$€ 100.000 + € 800.000 - € 200.000 = € 700.000.$$

Wanneer het gemiddelde negatief is, treedt de aftrekbepanking niet in werking.

3. Vervolgens wordt het Eigen Vermogen berekend:

$$\frac{1}{2} * (€ 25.000 + € 45.000) = € 35.000.$$

De fiscale reserve wordt bij deze berekening weggelaten

4. Het Surplus Vreemd Vermogen kan als volgt gevonden worden:

$$€ 700.000 - 3 * € 35.000 - € 500.000 = € 95.000.$$

Wanneer deze uitkomst nihil of negatief is, kan de aftrekbepanking niet worden toegepast.

5. Vervolgens dient de aftrekbepanking aan de hand van de formule berekend te worden:

$$\frac{€ 95.000}{€ 700.000} * (5\% * € 900.000) = € 6.107.$$

6. Tenslotte dient het aldus onder punt 5 gevonden bedrag te worden vergeleken met het bedrag bij punt 1. De aftrekbepanking wordt tot de laagste van deze twee bedragen toegepast. In deze situatie is van de verschuldigde rente een bedrag van € 6.107 niet aftrekbaar.

3.11 Commissarisbeloning (artikel 11)

Aan leden van de Raad van Commissarissen toegekende beloningen zijn in beginsel volledig aftrekbaar van de winst. Er wordt in dit verband wel van tantièmes gesproken. Deze post dient fiscaal als loon behandeld te worden. Dit geldt echter niet voor de beloning van een commissaris/natuurlijk persoon die een aanmerkelijk belang in de vennootschap bezit. Voor de vraag of er sprake is van een dergelijk aanmerkelijk belang wordt verwezen naar de Inkomstenbelasting. In het betreffende geval is deze commissarisbeloning slechts beperkt aftrekbaar. Voor hen is de beloning tot € 1815 volledig aftrekbaar. Beloningen boven € 1815 zijn slechts voor de helft aftrekbaar, met een minimumaftrek van € 1815 en een maximum van € 9076.

Opgemerkt dient nog te worden dat de genoemde aftrekbeperking alleen geldt ten aanzien van de bezoldiging van een lid van de Raad van Commissarissen als zodanig. Heeft een commissaris de onderneming een bepaald advies gegeven waarvoor doorgaans een beroep op een externe adviseur gedaan wordt, dan mag de vennootschap de betaalde vergoeding hiervoor in het geheel als ondernemingskosten opvoeren.

Schema 2:

Commissarisbeloning

Beloning	t/m € 1.815,-	€ 1.815,- t/m € 3.630,-	€ 1.815,- t/m € 9.076	meer dan € 9.076,-
Aftrekbaarheid	gehele bedrag	€ 1.815,-	helft van de beloning	€ 9.076,-

4. Deelnemingsvrijstelling (artikel 13)

4.1 Inleiding

De meest belangrijke objectieve vrijstelling in de vennootschapsbelasting is ongetwijfeld de deelnemingsvrijstelling. De regeling zorgt er onder voorwaarden voor dat winstuitkeringen bij de aandeelhouder buiten de heffing blijven. Ook verkoopwinsten (boekwinsten) op bepaalde aandelenpakketten worden dan bij de aandeelhouder in de regel niet met vennootschapsbelasting getroffen. Wanneer eenmaal aan de voorwaarden wordt voldaan, geldt de regeling van rechtswege: er is geen verzoek mogelijk c.q. nodig, maar anderzijds is er ook geen mogelijkheid om niet onder de vrijstelling te vallen. Dit laatste houdt verband met de omstandigheid dat de vrijstelling niet in alle gevallen voordelig is voor de aandeelhouder. In het geval van een minder renderende deelneming keert de regeling zich eerder tegen de aandeelhouder. Ook wanneer aan het aankopen of houden van een deelneming kosten voor de aandeelhouder verbonden zijn, kan in bepaalde gevallen nadeel ontstaan doordat de deelnemingsvrijstelling van toepassing is.

je studie is al duur genoeg

selexyz
voor studenten
met weinig centen
bestel je studieboeken op selexyz.nl

4.2 Voorwaarden

De vrijstelling is enkel van toepassing indien de aandeelhouder voldoet aan enkele – cumulatief gestelde – voorwaarden. Er dient hierbij nog onderscheid gemaakt te worden tussen een aandelenbezit in een in Nederland gevestigde vennootschap (binnenlandse deelneming) en een aandelenbezit in een niet in Nederland gevestigde vennootschap (buitenlandse deelneming). De vraag waar de deelneming gevestigd is, mag hierbij niet worden beantwoord aan de hand van de vestigingsplaatsfictie (het recht van oprichting), maar dient beoordeeld te worden aan de hand van de feitelijke omstandigheden (de plaats van de feitelijke leiding).

1. Ten minste 5% van het nominaal gestorte aandelenkapitaal van een kapitaalvennootschap in bezit heeft. De deelnemingsvrijstelling is overigens voor wat betreft de aandeelhouder niet beperkt tot NV's en BV's. Iedere belastingplichtige voor de vennootschapsbelasting komt hiervoor in aanmerking. De Staatssecretaris heeft nog nadere regels bekendgemaakt voor het geval er bijzondere aandelen of meerdere soorten aandelen bij een vennootschap in omloop zijn. Ook als het gaat om een aandelenbezit in bijvoorbeeld preferente aandelen zonder stemrecht kan van een deelneming sprake zijn. Doorslaggevend is de vraag of de belastingplichtige voldoende aandelen in het nominaal gestorte kapitaal bezit. Bij een voldoende bezit (tenminste 5%) in de gewone aandelen dient echter nog gekeken te worden naar het totaal uitstaande kapitaal van de vennootschap. Levert het bezit op de som van het gewoon en preferent kapitaal niet de wettelijke 5% op, dan is geen sprake van een deelneming.
2. De aandelen worden niet als voorraad gehouden. Deze beperking ziet op de zogenaamde kasgeldvennootschappen: vennootschappen die geen feitelijke onderneming meer drijven en waarvan de bezittingen hoofdzakelijk nog uit kasgeld en beleggingen bestaan. Veelal is sprake van (voormalige) vastgoedbeleggingsmaatschappijen. De Hoge Raad heeft nog aangegeven, hoe het niet wettelijk geregelde voorraadcriterium thans moet worden opgevat:
  - de belastingplichtige houdt de aandelen ter verkoop aan en rekent ze derhalve tot de vlottende activa;
  - de aandelen hebben betrekking op vennootschappen, die geen materiële onderneming (meer) drijven, geen activa (meer) hebben of louter liquide middelen of gemakkelijk te vervreemden activa aanhouden.

Voor banken of belastingplichtigen, die net als een bank handelen in voorraad-aandelen, is een aparte regeling onder de benaming 'Bankenregeling' van kracht.

Aandelen in kasgeldvennootschappen, die niet binnen 12 maanden na de aankoop ervan voor de verkoop worden bestemd, worden geacht niet als voorraad te worden aangehouden. De discount bij aankoop en upcount bij verkoop dienen dan tot de winst van het jaar van respectievelijk aankoop en verkoop gerekend te worden.

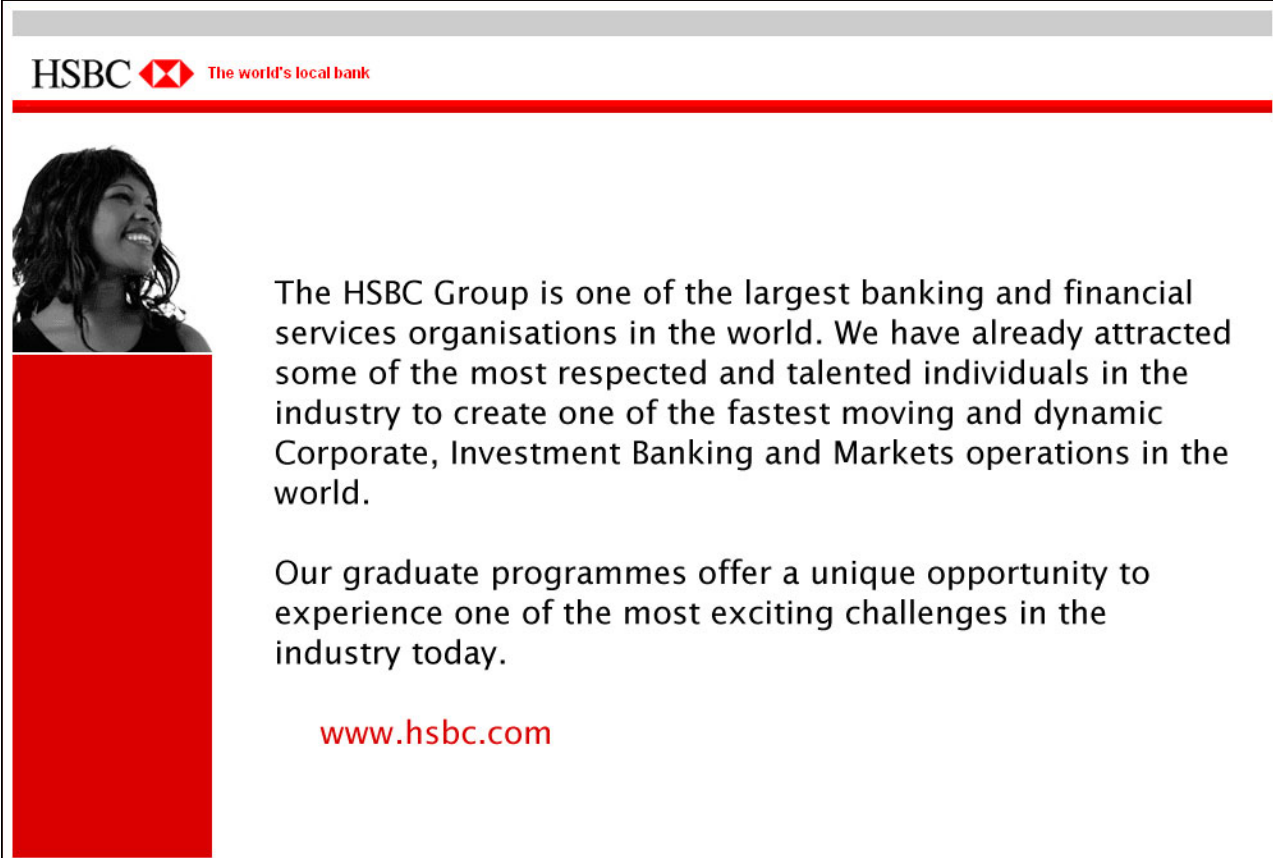
3. (Enkel voor de binnenlandse deelneming): aandeelhouder noch deelneming mogen een fiscale beleggingsinstelling zijn, wil er recht bestaan op de vrijstelling. Het enkele feit dat de aandelen als een belegging worden aangehouden, valt niet onder deze beperking: bij binnenlandse beleggingsaandelen kan de vrijstelling onverkort gelden. De status van fiscale beleggingsinstelling kan echter enkel verkregen worden op verzoek en wanneer aan aanvullende vereisten wordt voldaan.
4. (Enkel voor de buitenlandse deelneming): de aandelen mogen niet als belegging worden aangehouden.
5. (Enkel voor de buitenlandse deelneming): de deelneming is in het buitenland onderworpen aan een belasting, die aldaar naar de winst geheven wordt. Niet vereist is dat in het buitenland ook daadwerkelijk belasting wordt betaald. Wanneer de deelneming in het buitenland te maken heeft met een zogenaamde tax holiday (een vrijstelling of zeer laag tarief in de periode na vestiging of gedurende een langere periode) is reeds voldaan aan het vereiste van de onderworpenheid in deze zin. Vereist is in feite enkel dat het buitenland een heffingswet kent die de winsten van kapitaalvennootschappen belastbaar stelt. Ten aanzien van het tarief stelt de Nederlandse wetgever dus geen voorwaarden. Aldus is in internationaal verband de vrijstelling vaak zeer voordelig.
6. (Enkel voor de buitenlandse deelneming): de deelneming houdt zich niet bezig met passieve financiering. De beperking houdt verband met de omstandigheid dat voor financieringsmaatschappijen reeds andere gunstige regelingen gelden, waarvan cumulatie met deze vrijstelling niet wenselijk wordt geacht.

In gevallen van een participatie in een entiteit in het buitenland kan zich nog onduidelijkheid voordoen of het buitenlandse lichaam valt onder de omschrijving van een lichaam met een geheel of gedeeltelijk in aandelen verdeeld kapitaal. Hiertegenover staat immers de situatie dat de entiteit behandeld moet worden als een fiscaal transparante partij. Soms kan een buitenlandse entiteit er voor kiezen om aldaar als transparante vorm behandeld te worden, waardoor dus bij de deelnemers zelf

geheven dient te worden. Voor verschillende van deze buitenlandse vormen, zoals de Duitse GmbH en de Franse SNC (Société en Nom Collectif), heeft de Staatssecretaris eventuele onduidelijkheid weggenomen. Een participatie in een dergelijke vorm kan onder voorwaarden als buitenlandse deelneming gelden.

Relevante criteria die meewegen bij de kwalificatie van een buitenlandse rechtsvorm als een kapitaalvennootschap zijn:

- de vraag of een besluit nodig is om de resultaten uit te delen aan de gerechtigden/participanten;
- de vraag of de deelnemers slechts tot het beloop van hun deelname aansprakelijk zijn voor schulden;
- de vraag of het samenwerkingsverband de eigendom bezit van voor de bedrijfsvoering gebezigde activa;
- de vraag of voor overdracht van een deelname de toestemming van de overige medegerechtigden vereist is;
- de vraag of er een in aandelen verdeeld kapitaal bestaat;
- de vraag of het samenwerkingsverband in het land van oprichting zelfstandig belastingplichtig is.

HSBC The world's local bank

The HSBC Group is one of the largest banking and financial services organisations in the world. We have already attracted some of the most respected and talented individuals in the industry to create one of the fastest moving and dynamic Corporate, Investment Banking and Markets operations in the world.

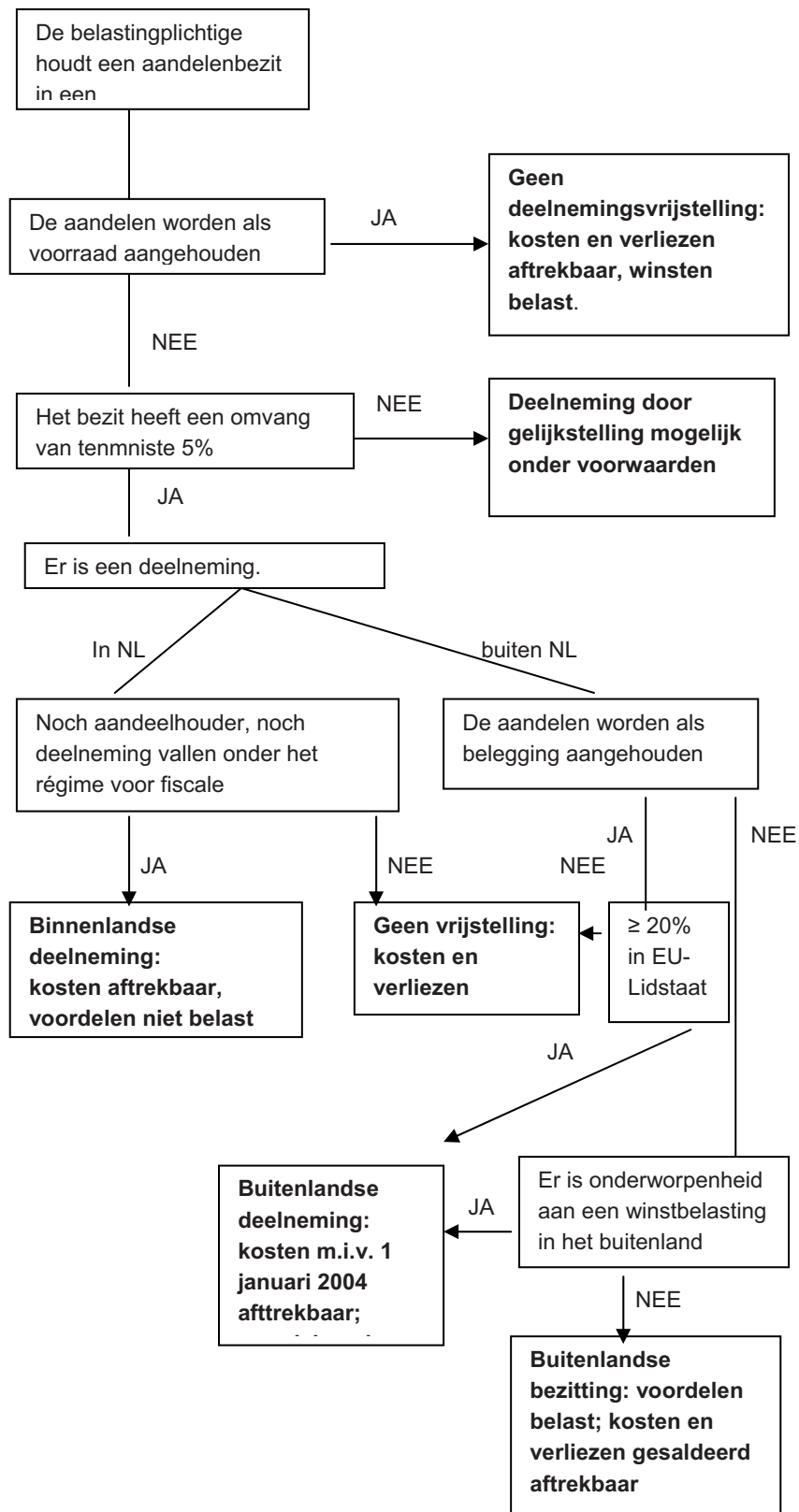
Our graduate programmes offer a unique opportunity to experience one of the most exciting challenges in the industry today.

www.hsbc.com

Als aan deze voorwaarden is voldaan, kan in beginsel van een buitenlandse deelneming gesproken worden.

In meer algemene zin zijn tenslotte nog bepalingen gegeven voor de deelnemingsvrijstelling bij participaties in buitenlandse samenwerkingsverbanden. Deze zijn van belang wanneer een buitenlandse entiteit in het land van vestiging als transparant gezien wordt, maar door de Nederlandse fiscus als niet-transparant lichaam gekwalificeerd wordt. De participant wordt dan rechtstreeks voor zijn aandeel in het buitenlandse resultaat belast. Voor de belastingheffing in Nederland wordt dit gezien als een voordeel uit een buitenlandse deelneming: door het ontbreken van de vereiste onderworpenheid is hierop echter geen deelnemingsvrijstelling van toepassing. De Staatssecretaris heeft tot een belangrijke tegemoetkoming in dit geval besloten. De belastingplichtige kan tevoren met de inspecteur in Nederland een overeenkomst sluiten, waarin ervan wordt uitgegaan, dat de deelneming in het buitenland is onderworpen aan een belasting naar de winst. Onder aanvullende voorwaarden is dan de deelnemingsvrijstelling toch toepasselijk.

Schema 3:
Deelnemingsvrijstelling

4.3 De werking van de deelnemingsvrijstelling

Wanneer eenmaal is voldaan aan de wettelijke vereisten, is de vrijstelling onmiddellijk van toepassing op alle voordelen uit dit aandelenbezit. Het maakt hierbij geen verschil dat de voordelen eventueel totstandgekomen zijn in een periode dat men nog geen aandeelhouder was. Wanneer de belastingplichtige op het moment van ontvangen of anderszins realiseren van de voordelen recht op de vrijstelling kan doen gelden, wordt deze toegepast. Door de regeling kan een tweetal voordelen bij de aandeelhouder buiten de heffing blijven:

1. dividend, hieronder begrepen het verkapte of vermomde dividend. In de meeste gevallen zal ook vrijstelling gelden voor de inhouding van dividendbelasting;
2. boekwinsten: dit betreft de koerswinst bij verkoop van de deelneming of een gedeelte hiervan.

Wel moet worden opgemerkt dat opgetreden of gerealiseerd koersverlies in de regel ook onder de vrijstelling valt, waardoor dit de winst van de aandeelhouder niet verlaagt.

fairfood Quiz

WELKE VAN DEZE KOPJES KOFFIE IS FAIR?

Bekend van TV

In ons dagelijks voedsel zit heel wat oneerlijkheid. Zo verdienen veel boeren in ontwikkelingslanden die koffiebonen verbouwen vaak zo weinig dat ze er amper van kunnen leven.

Fairfood onderzoekt of onze voedselproducten fair zijn of niet. Zodat jij precies kan zien welke producten je moet kopen om honger en armoede in de wereld tegen te gaan. De resultaten kan je lezen op www.fairfood.org

DOE MEE EN WIN EEN EERLIJKE WERELD

Weef jij het goede antwoord? Bel dan naar 0909-fairfood* en maak kans op een eerlijke wereld.

*0909 324 73 663 €0.10 P.M.

icco fairfood
out fair, best hunger

Wanneer een deelneming wordt verkocht, wordt niet zelden een verkoopprijs afgesproken die afhankelijk is van de winst van de koper. Er wordt dan van een earn-out regeling gesproken. Bijzonder kenmerk is dat de uiteindelijke hoogte van de prijs op het moment van verkoop nog niet vaststaat. Koper en verkoper zullen een schatting dienen te maken. Verkoper heeft dan nog een vordering op koper. Alle positieve of negatieve waardeveranderingen van de vordering respectievelijk schuld uit dezen hoofde vallen ook nog onder de vrijstelling. Dit geldt tevens voor latere aanpassingen van de verkoopprijs. Aldus raken deze verschillen noch de fiscale winst van de koper, noch deze van de verkoper. De Hoge Raad heeft geoordeeld, dat bij het verstrekken van een zogenaamde balansgarantie (de werkelijke waarde van activa en passiva van de deelneming komt overeen met de balanswaarde, die ten tijde van de verkoop van de aandelen is opgemaakt) een gelijke regeling geldt. Voor beide partijen geldt dan eveneens, dat waardeverschillen onder de deelnemingsvrijstelling vallen. Dient een aandeelhouder, die zijn deelneming wil vervreemden, eerst een voorkeursrecht van een mede-aandeelhouder af te kopen, dan kan deze betaling niet als kostenpost in mindering op de jaarwinst bij de verkoper gebracht worden. De afkoopsom strekt ter versterking van de bestaande aandeelhoudersrechten en dient aan de kostprijs van de deelneming toegevoegd te worden.

Van dit feit dient de aandeelhouder dan te journaliseren:

Deelneming	€ .....
Aan Bank	€ .....

4.4 Meegekocht dividend/meegekochte reserves

Wanneer kort na de aankoop van de deelneming dividend of reserves worden uitgekeerd, kan sprake zijn van een zogenaamd meegekocht dividend of meegekochte reserves. De uitkering doet zich in de regel slechts eenmaal voor; de aandeelhouder heeft doorgaans met de verkopende partij afgesproken dat hij de door de deelneming gedeclareerde dividenden zal ontvangen. De uitkering vormt in zoverre dan ook geen voordeel uit hoofde van de deelneming, maar is meer een uitkering van een deel van de koopsom. De aandeelhouder zal zich dan ook niet op de vrijstelling hoeven te beroepen. Van de ontvangst dient te worden geboekt:

Liquide middelen	€ .....
Aan Deelneming	€ .....

4.5 Aan- en verkoopkosten

Door de invoering van nieuwe wettelijke regels is per 1 februari 2005 (met terugwerkende kracht tot 14 december 2002) een einde gekomen aan de mogelijkheid om aankoopkosten bij een deelneming op te voeren. De gemaakte kosten dienen vanaf deze datum bij de boekwaarde geactiveerd te worden. Het is in overeenstemming met goed koopmansgebruik om bijkomende kosten bij de aanschaf van een bedrijfsmiddel in de boekwaarde ervan op te nemen. Het voorschrift van artikel 2:388 lid 1 BW geldt ook bij de fiscale winstbepaling. De aankoopkosten gaan deel uitmaken van het opgeofferd bedrag en kunnen dus pas bij liquidatie van de deelneming opgevoerd worden. Bij aankoopkosten kan gedacht te worden aan kosten voor accountants-, juridisch- en bedrijfskundig onderzoek ter zake van de deelneming. Van de aankoopkosten dient bij de aandeelhouder geboekt worden:

Deelneming € .....
 Aan Liquide middelen € .....

Verkoopkosten van een deelneming worden door deze nieuwe wetgeving niet bestreken: zij kunnen steeds rechtstreeks ten laste van de winst gebracht worden.

4.6 Kosten van een deelneming

Aan het aanhouden van de deelneming kunnen door verschillende oorzaken kosten voor de aandeelhouder verbonden zijn. Gedacht kan worden aan de volgende kosten:

- rentekosten, provisie en wisselkoersverschillen ter zake van geldeningen ter verwerving van de deelneming;
- hoofdkantoorkosten;
- kosten van reclamecampagnes enz.

I. Situatie tot 1 januari 2004.

Ter zake van de aftrekbaarheid van deze kosten bij het bepalen van de Nederlandse winst kan de volgende driedeling worden aangehouden:

Schema 4:
Kosten van een deelneming

Deelneming gevestigd in:	Nederland	Buitenland: EU-Lidstaat ¹	Buitenland: Geen EU-Lidstaat
Aftrekbaarheid Kosten:	JA	JA	NEE

1. Na de uitspraak van de Belastingrechter in de zaak Bosal kan niet langer worden gesteld dat kosten in verband met buitenlandse deelnemingen van aftrek uitgesloten worden. Bij deelnemingen in een EU-lidstaat is Nederland gehouden een gelijke kostenaf trek toe te laten

op gelijke wijze als bij belangen in een binnenlandse deelneming. Voor in niet EU-lidstaten gevestigde deelnemingen sorteert de uitspraak geen effect.

Bij het beoordelen van de kostenaf trek is het nog van belang of de belastingplichtige middellijk (indirect) dan wel onmiddellijk (direct) aandeelhouder is. Er kunnen in dit opzicht de volgende twee situaties onderscheiden worden:

1. Belastingplichtige in Nederland is houder van een belang in een vennootschap in het buitenland; deze houdt weer een belang in een vennootschap in Nederland aan. De Nederlandse aandeelhouder mag gemaakte kosten behandelen als kosten van een binnenlandse deelneming: deze komen in mindering op de Nederlandse winst.
2. Belastingplichtige in Nederland is houder van een belang in een vennootschap in Nederland; deze houdt een belang in een vennootschap in het buitenland aan. De Nederlandse aandeelhouder dient de gemaakte kosten voor de Nederlandse deelneming als kosten voor een buitenlandse deelneming te beschouwen. Afhankelijk van de vestiging van deze laatste binnen of buiten de EU is er wel of geen aftrek mogelijk bij het bepalen van de Nederlandse winst.

SURF.net

we houden contact

Optimaal online samenwerken met SURFgroepen

SURFgroepen is een complete online samenwerkingsomgeving met documentopslag, Instant Messaging en videoconferencing. Werk in een Teamsite samen met collega's uit een afdeling, leden van een projectgroep of docenten en studenten rond een specifieke cursus. Sla je bestanden online op, deel takenlijsten, afbeeldingen en een gezamenlijke agenda. Verder kun je zien wie online is en direct chatten. In een virtuele vergaderkamer kun je elkaar zelfs horen en zien. Naast de Teamsite krijg je de beschikking over een MySite. Hier kun je persoonlijke documenten beheren.

SURFgroepen is een product van SURFnet en een onderdeel van de SURFnet-licentie van je instelling. Daarmee kun je direct aan de slag en zijn voor jou aan het gebruik geen kosten verbonden.

www.surfgroepen.nl

II. Situatie met ingang van 1 januari 2004.

Door een uitspraak van de Europese belastingrechter in de Bosal-zaak is vanaf 1 januari 2004 een belangrijke ontwikkeling opgetreden, die voor belastingplichtigen met buitenlandse deelnemingen een belangrijk nadeel van de deelnemingsvrijstelling wegneemt. Nederland verleent vanaf deze datum aftrek van de kosten van een deelneming in een Lidstaat van de EU of de EER (Europese Economische Ruimte). De uitspraak heeft gevolgen voor buitenlandse deelnemingen in de volgende staten, met ingang van het daarbij vermelde jaar:

België, Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg (1958)

Denemarken, Ierland, Verenigd Koninkrijk (1973)

Griekenland (1981)

Portugal, Spanje (1986)

Finland, Noorwegen, Oostenrijk, IJsland, Zweden (1994)

Liechtenstein (1 mei 1995)

4.7 Compartimentering

Volgens de constante jurisprudentie kan in bepaalde gevallen de werking van de vrijstelling nog belangrijk uitgebreid worden. Gedurende de periode dat een belastingplichtige aandeelhouder is, kan de status van zijn aandelenpakket verandering ondergaan. Een pakket, dat eerder onder de deelnemingsvrijstelling viel, kan door een latere omstandigheid niet meer als deelneming gekwalificeerd worden en andersom. Strikt genomen zou een voordeel, dat in een periode na statusverlies ontvangen wordt, niet meer onder de vrijstelling vallen. In het arrest BNB 1986/305 en latere uitspraken is echter bepaald, dat niet het moment van ontvangen c.q. genieten van dit voordeel bepalend is voor de fiscale behandeling ervan, maar dat de herkomst van het voordeel bepalend is voor de vraag of het nog voor een deel onder de vrijstelling kan vallen. Voorzover voordelen dan kunnen worden toegerekend aan de periode, waarin de vrijstelling gold, vallen zij bij latere uitkering of realisatie nog steeds onder deze vrijstelling. Voordelen, die zijn ontstaan in een periode waarin de vrijstelling niet gold, maar die worden uitgekeerd of gerealiseerd in een periode waarin de vrijstelling geldt, blijven echter buiten het bereik van de vrijstelling. De aldus aangegeven situatie wordt met de term compartimentering aangegeven. De regeling geldt ten aanzien van de voordelen, kosten en verliezen.

Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan een aandelenbelang in een in het buitenland gevestigde vennootschap, die aanvankelijk een onderneming drijft, maar later zich enkel met beleggen gaat bezighouden. De aandeelhouder bezit aanvankelijk een buitenlandse deelneming, echter door het latere beleggingskarakter geldt de vrijstelling niet meer. Ten aanzien van naderhand uitgekeerd dividend of gerealiseerde boekwinst dient een tweedeling naar periode van herkomst gemaakt te worden.

Voorbeeld

BV X bezit 12% van de aandelen in de Belgische SA Y. Tot 2003 dreef SA Y een handelsonderneming. Halverwege 2003 besluit SA Y de activa te verkopen en de opbrengst te gaan beleggen in verschillende aandelenpakketten. In 2004 wordt een dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders van SA Y over het boekjaar 2003. BV X ontvangt aldus € 24.000,-. Omdat vaststaat dat de helft van deze winstuitkering afkomstig is van de periode waarin SAY nog een onderneming dreef, kan de aandeelhouder BV X voor € 12.000,- van het ontvangen voordeel nog de deelnemingsvrijstelling opvoeren. Het overige dient tot de belaste jaarwinst over 2004 gerekend te worden.

Voor het berekenen van latere boekwinst op de aandelen is van belang, dat een juiste waarde wordt vastgesteld op het moment van statuswisseling. De Hoge Raad heeft bepaald, dat bij statusverlies de waarde van de aandelen ten tijde van de statuswisseling (deelneming wordt niet-deelneming) uitgangspunt is. Deze waarde dient als kostprijs aangemerkt te worden: het is in overeenstemming met g.k.g. om de aandelen dan vervolgens te waarderen op deze kostprijs of de lagere beurskoers. Dit kan afwijken van de historische kostprijs van de verkregen aandelen. Ter verduidelijking van deze waarderingsregel is door de Staatssecretaris bij afzonderlijk besluit nog een uitwerking van deze kwestie gegeven.

Bij statuswisseling van de aandelen staat g.k.g. wel een keuze van een ander waarderingsstelsel toe: afrekenen over het dan aanwezige waardeverschil is in overeenstemming met de eenvoud. De belastingplichtige is echter niet verplicht om op dit tijdstip af te rekenen. Het is in overeenstemming met de voorzichtigheid om de kostprijs (boekwaarde) van de aandelen ongewijzigd aan te houden. De belastingplichtige mag dit dan ook doen op enkele voorwaarden:

1. er wordt door de belastingplichtige schriftelijk verklaard wat de waarde in het economisch verkeer van de aandelen op het moment van statusverlies is;
2. de belastingplichtige verklaart schriftelijk dat hij zich later niet op het standpunt zal stellen dat de kostprijs op het moment van statuswisseling herzien had moeten worden en dat het resultaat toen in de heffing had moeten worden betrokken.

De inspecteur dient op de schriftelijke verklaring van de belastingplichtige te reageren door de herziene kostprijs vast te stellen.

Voorbeeld

BV X bezit 10% van de aandelen van de NV Z. De boekwaarde, tevens historische kostprijs van de aandelen bedraagt € 50.000,-. De aandelen vormen voor BV X een deelneming. In 2003 gaat de NV Z over tot een grote aandelenemissie, waarin BV X besluit niet deel te nemen. Door de emissie is het belang verwaterd tot 4% en vormt het geen deelneming meer. Gesteld dat het pakket ten tijde van de statuswisseling (I)

een waarde van € 80.000,- of (II) een beurskoers van € 40.000,- heeft, kan gekozen worden voor de fiscaal meest voordelige weg.

In geval (I) mag de belastingplichtige het pakket voor € 50.000,- blijven waarderen in de balans en hoeft geen winst genomen te worden. Het is eveneens g.k.g. om de aandelen voor € 80.000,- op te gaan nemen, waarbij het waardeverschil dan terstond afgerekend dient te worden. Met name wanneer BV X over een compensabel verlies beschikt is deze oplossing te overwegen.

In geval (II) mag het pakket eveneens voor de historische aanschafprijs van € 50.000,- gewaardeerd blijven. BV X kan echter een voordeliger weg kiezen door de lagere beurskoers van € 40.000,- aan te houden. Er mag dan een verlies van € 10.000,- genomen worden.

STUDEREN IS AL DUUR GENOEG!

Daarom zorgt jouw studievereniging, samen met NewBricks, voor studieboeken voor de laagste prijs én deze handige gratis uittreksels. Zeg nou zelf, je kan je geld en tijd toch wel beter besteden...

NewBricks
Master in Academic Books

Werkt jouw studievereniging nog niet samen met NewBricks? Vraag nu snel en vrijblijvend, meer informatie aan op onze website!

4.8 Oneigenlijke deelneming (artikel 13 lid 3)

In het geval de aandeelhouder niet voldoet aan de voorwaarde dat ten minste 5% van de aandelen in bezit moet zijn, kan toch sprake zijn van een deelneming. Wanneer het aanhouden van het bezit ligt in de normale lijn van de onderneming van de aandeelhouder, geldt de vrijstelling toch. De Hoge Raad heeft in dit verband geoordeeld dat de aandelen alleen dan niet kwalificeren voor de gelijkstelling met een deelneming, wanneer deze als een belegging worden aangehouden. Er is hierbij sprake van een belegging, wanneer de aandelen worden aangehouden enkel met het oog op het verkrijgen van de waardevermeerdering en het rendement daarvan bij normaal vermogensbeheer. In zoverre is de regeling dus minder ruim dan deze ten aanzien van een 'normale' deelneming, waar het onderscheid tussen deelnemen en beleggen niet gemaakt wordt. Ook in binnenlands verband is deze beperking van toepassing. In bepaalde gevallen kan een aandelenparticipatie, die minder is dan de wettelijke omvang van 5%, niet als onderdeel van de normale bedrijfsvoering van de belastingplichtige gezien worden, maar ook niet als een belegging worden aangemerkt. Voor zulke tussenposities mag de belastingplichtige echter zonder meer de gelijkstelling met een deelneming toepassen. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen, wanneer een belastingplichtige een deelneming vervreemdt en als onderdeel van de tegenprestatie een gering aandelenpakket in een andere vennootschap verwerft. De oneigenlijke deelneming is veelal van nut voor participatie- en ontwikkelingsmaatschappijen, die als tijdelijk financier van beginnende of innovatieve ondernemingen optreden. De Hoge Raad heeft in dit verband nog geoordeeld, dat de aandeelhouder zelf geen materiële onderneming hoeft te drijven. Een andersluidend, eerder besluit is hiermee vervallen.

Een geheel andere gelijkstelling met een deelneming bestaat er voor een zogenaamde hybride lening. Bezit de belastingplichtige een deelneming in de schuldeiser, dan mag een hybride lening bij de schuldeiser als deelneming aangemerkt worden. Deze gelijkstelling maakt, dat er geen belastingheffing optreedt over de ontvangen, niet-aftrekbare rente op een dergelijke lening. Van belang is, dat een hybride geldlening zonder een aandelenbezit niet voor deze gelijkstelling in aanmerking komt.

In grensoverschrijdende situaties geldt de gelijkstelling van een hybride lening met een deelneming eveneens, maar dan wordt nog als extra voorwaarde gesteld, dat de belastingplichtige (de schuldeiser) aannemelijk moet maken, dat bij de schuldenaar in het buitenland geen aftrek voor rente op de lening bestaat omdat deze daar als eigen vermogen gezien wordt.

4.9 Buitenlandse bezitting (artikel 13a)

Voor toepassing van de vrijstelling in grensoverschrijdend verband is steeds vereist dat de deelneming in het buitenland is onderworpen aan een naar de winst geheven belasting. Ontbreekt deze onderworpenheid, dan is de vrijstelling niet toepasselijk. Alle resultaten van het buitenlandse aandelenbezit vallen dan rechtstreeks in de wereldwinst van de Nederlandse aandeelhouder, op grond van diens binnenlandse belastingplicht. Verliezen en kosten uit het buitenland dreigen zo evenwel onbeperkt de Nederlandse belastingheffing te kunnen beperken. Om deze reden is bepaald dat de kosten en verliezen uit hoofde van dergelijk aandelenbezit eerst gesaldeerd moeten worden met eventuele voordelen uit het bezit. Een negatief restant wordt overgebracht naar het volgend jaar en op gelijke wijze vergolden. Aldus kunnen in feite geheel geen negatieve bedragen uit hoofde van een dergelijke bezitting in mindering op de Nederlandse winst komen.

Schema 5:

Resultaat uit buitenlandsebezitting

Kosten/verliezen uit buitenlandse bezitting:	€ .....
Voordelen uit de bezitting:	€ ..... -/-
Resultaat:	€ .....

Indien POSITIEF: te belasten in het boekjaar.

Indien NEGATIEF: over te brengen naar het volgend boekjaar.

In het geval de koper van een dergelijke bezitting een geheel of gedeeltelijk winstafhankelijke vergoeding met de verkoper is overeengekomen (earn-outregeling), kunnen op verschillende manieren waarde-veranderingen ontstaan. De koper neemt steeds een passiefpost in zijn balans op tegen de geschatte hoogte van de aangegane verplichting. De uiteindelijke betaling kan een groter totaal belopen door:

- een verschil in de uiteindelijke waarde en de gepassiveerde waarde van de verplichting;
- valutaresultaten op de aangegane verplichting;
- oprenten van de contant gemaakte langlopende verplichting.

De Staatssecretaris heeft aangegeven, of er in deze gevallen gesproken kan worden van 'kosten en negatieve voordelen' in de zin van deze regeling. Bij het verschil tussen de contante waarde en de nominale waarde van de verplichting is sprake van 'kosten en verliezen' uit hoofde van de bezitting, waarvoor –gesaldeerd- aftrek mogelijk is. Bij de overige vormen van waardeverschillen was tot 1 januari 2002 aftrek mogelijk. Sinds deze datum vallen earn-outregelingen echter uitdrukkelijk onder de reikwijdte van de deelnemingsvrijstelling.

4.10 Buitenlandse belegging (artikel 13g)

Om in grensoverschrijdend verband de vrijstelling te kunnen toepassen, is wettelijk nog bepaald dat de aandelen niet ter belegging gehouden mogen worden. Op deze regel is een belangrijke uitzondering aanwezig voor bepaalde deelnemingen in andere EU-lidstaten. Er vindt een gelijkstelling met een deelneming plaats, wanneer is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De belastingplichtige is voor ten minste 20% aandeelhouder (tot 1 januari 2005 was dit percentage steeds 25%)
- De andere vennootschap is gevestigd in een EU-lidstaat;
- Het aandelenbezit wordt als belegging aangehouden;
- De buitenlandse vennootschap is zonder keuzemogelijkheid, toepassing van een vrijstelling of toepassing van een bijzonder regime onderworpen aan een winstbelasting in deze staat;
- De aandeelhouder en de deelneming bezitten beide een bepaalde rechtsvorm;
- De belastingplichtige noch de deelneming zijn volgens een verdrag buiten de EU gevestigd.

RECRUITMENT
SB
ORGANIZATION
Het werving- en selectiebureau voor de farmaceutische industrie

IK WIL EEN BAAN IN SALES!!

Ben jij tussen de 23 en de 30 jaar, ben je HBO of academisch opgeleid en in het bezit van een rijbewijs?
Vind je het leuk om te verkopen en ben je op zoek naar een uitdagende baan in een dynamische branche?

Kijk dan op onze website of neem contact op met één van onze adviseurs voor meer informatie over een baan in de farmaceutische industrie.

Tel: 030 – 605 22 66
Email: info@sbrecruitment.nl
Website: www.sbrecruitment.nl

Wanneer de belastingplichtige niet ten minste 20% (tot 1-1-2005: 25%) van de aandelen bezit, maar wel voor een dergelijk percentage stemrechten in de deelneming kan uitoefenen, geldt onder voorwaarden eveneens de gelijkstelling met een deelneming.

Ongeacht of er sprake is van een gelijkstelling met deelneming is nog van belang dat artikel 28b van de wet een verplichte waardering voorschrijft bij een bezit van tenminste 25% in een in het buitenlandse vennootschap. De waardering geldt enkel, indien de bezittingen van deze buitenlandse vennootschap uitsluitend of nagenoeg uitsluitend (tenminste 90%) bestaan uit beleggingen.

Blijkens mededeling van de Staatssecretaris dient deze toetsing op de volgende wijze uitgevoerd te worden. De bezittingen van de maatschappij worden alle gewaardeerd op de waarde in het economisch verkeer. Wanneer de maatschappij dochtermaatschappijen heeft, worden ook deze bezittingen gewaardeerd op de waarde in het economisch verkeer en naar evenredigheid in de toetst meegenomen.

Schema 6:

Waardering buitenlandse beleggingsaandelen

Omvang pakket	< 25%	< 25%	≥ 25%	≥ 25%
Vestiging	EU-lidstaat	Niet EU-lidstaat	EU-lidstaat	Niet EU-lidstaat
Waardering	GKG	GKG	WEV	WEV
Deelnemingsvrijstelling	Neen	Neen	Ja	Neen

GKG: de waardering verloopt volgens de regels van goed koopmansgebruik. Doorgaans zal dehistorische kostprijs worden gebruikt. De uit het jaarrekeningenrecht bekende nettovermogenswaarde van art. 2:389 BW geldt als strijdig met het fiscale goed koopmansgebruik. WEV: de waardering dient jaarlijks te geschieden tegen de waarde in het economisch verkeer. Geldt de deelnemingsvrijstelling, dan heeft de op- of afwaardering geen gevolg voor de winst van de aandeelhouder.

4.11 Omzetting en vervreemding afgewaardeerde vordering (artikel 13b en 13ba)

Naast het kapitaalbelang (de deelneming) zal de aandeelhouder in veel gevallen nog beschikken over schuldvorderingen op de deelneming. De rechtstitel van deze vordering kan verschillen; veel voorkomende vorderingen zijn deze uit geldleen of deze vanwege geleverde goederen of diensten. De vorderingen dienen volgens de regels van goed koopmansgebruik gewaardeerd te worden. Positieve of negatieve waardemutaties vallen dus niet onder de deelnemingsvrijstelling, maar rechtstreeks in de winst van de belastingplichtige. Het is goed om te zien, dat het een belastingplichtige als hoofdregel steeds volledig vrijstaat hoe hij een deelneming wil financieren. Een wettelijk aan te houden verhouding omtrent de solvabiliteit

(verhouding EV/VV) bestaat in Nederland niet. Ook bepalingen die de aftrekbaarheid van rente op vreemd vermogen beperken, hoeven nog niet teweeg te brengen dat het aldus behandelde vreemd vermogen fiscaal als eigen vermogen gekarakteriseerd wordt. Alleen in uitzonderingssituaties, zoals een overmaat aan vreemd vermogen of onder onzakelijke voorwaarden verstrekte leningen, kan de inspecteur dergelijke correcties toepassen. Dit doet zich met name in 2 gevallen voor:

1. Er is sprake van een zogenaamde ‘hybride geldlening’, dit is een geldlening die onder bepaalde voorwaarden is verstrekt. Deze voorwaarden worden op gelijke wijze in de Dividendbelasting gehanteerd.
2. Er is sprake van een zogenaamde ‘bodemloze put’-lening, dit is een geldlening aan een zodanig slechtlopende partij, dat op het moment van verstrekken ervan redelijkerwijs gezien duidelijk is, dat men niet aan de rente- en aflossingsverplichtingen zal kunnen voldoen. Het onder de naam van geldlening verstrekte vermogen dient volgend de constante jurisprudentie als informeel kapitaal behandeld te worden.

Wanneer afwaardering van een zakelijke vordering plaatsvindt wegens oninbaarheid, brengt de schuldeiser het verlies ten laste van de jaarwinst. De belastingplichtigen kan er vervolgens belang bij hebben om de latere opwaardering, die volgens g.k.g. geboden is wanneer de vordering weer inbaar blijkt, buiten de heffing te houden. Dit kan onder andere plaatsvinden op de volgende manieren:

- de aandeelhouder zet de afgewaardeerde vordering om in eigen vermogen van de deelneming. De latere waardeinstijging van de aandelen valt dan echter onder de deelnemingsvrijstelling.
- de aandeelhouder verleent kwijtschelding aan de schuldenaar, waardoor de vordering niet langer bestaat en opwaardering niet zal plaatsvinden.
- de aandeelhouder vervreemdt (cedeert) de afgewaardeerde vordering aan een onderneming in het buitenland, waardoor de opwaardering niet door de Nederlandse fiscus belast kan worden.
- de onderneming van de schuldenaar wordt overgedragen, waardoor de overgebleven vennootschap geen winst meer zal maken die tot opwaardering kan leiden.

Alle genoemde handelwijzen zijn door de wetgever echter niet heffingsvrij toegelaten.

4.12 Omzetting van de afgewaardeerde vordering (artikel 13ba)

Bij de waardering van uitstaande vorderingen kan het goed koopmansgebruik zijn om af te waarden op lagere bedrijfswaarde. Dit verlies valt niet onder deelnemingsvrijstelling, maar vloeit rechtstreeks voort uit de schuldverhouding en komt dan ook in mindering op de fiscale winst bij de schuldeiser. Voor toepassing van deze wetsbepaling is het van belang, dat de belastingplichtige een schuldvordering heeft op een lichaam, waarmee de belastingplichtige zelf of een met hem verbonden lichaam een deelneming heeft. De afwaardering dient ten laste van de Nederlandse winst te hebben plaatsgevonden bij:

- de belastingplichtige zelf of
- een met de belastingplichtige verbonden lichaam;
- een met de belastingplichtige verbonden natuurlijke persoon, waarbij de afwaardering dan ten laste van het resultaat uit overige werkzaamheden gekomen is (art 3.92 Wet IB)

selexyz
voor studenten
met weinig centen

bestel je studieboeken op selexyz.nl

je studie is al duur genoeg

Wanneer een belastingplichtige zowel de hoedanigheid van schuldeiser bezit als van houder van een deelneming, opent dit manieren tot belastingbesparende constructies. Immers, de belastingplichtige kan de vordering ten laste van zijn jaarwinst afwaarderen wanneer de bedrijfsvoering bij de deelneming daartoe aanleiding geeft. Vervolgens kan een latere heffing over de opwaardering van deze vordering onmogelijk gemaakt worden, doordat de afgewaardeerde vordering deel is gaan uitmaken van de deelneming en zich dus in de vrijgestelde sfeer bevindt. Dit kan zich met name voordoen, wanneer de afgewaardeerde vordering:

- wordt omgezet in aandelen (conversie) (lid 2 letter a)
- als informeel kapitaal wordt ingebracht (zonder dat hiertegenover uitreiking van aandelen heeft gestaan) (lid 2 letter b)
- geheel of gedeeltelijk is prijsgegeven (kwijtgescholden; er wordt hier dan afstand van recht gedaan) (lid 2 letter c).

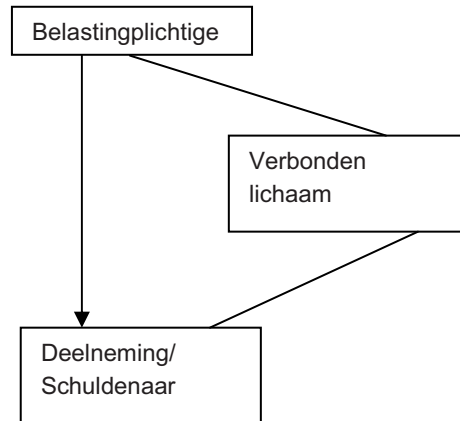
Wanneer zich een dergelijke gebeurtenis voordoet, wordt geforceerde winstneming bij de belastingplichtige (dit is de schuldeiser) toegepast. Het bedrag van de eerdere afwaardering dient dan in een keer tot de fiscale jaarwinst bij de belastingplichtige gerekend te worden. Wel mag ter grootte van dit bedrag ten laste van de winst een Opwaarderingsreserve worden gevormd. (lid 1 en lid 5 t/m 13). Het bedrag van de geforceerde winstneming mag niet meer tot het opgeofferd bedrag voor de deelneming gerekend worden; wel mag in bepaalde gevallen de afname van de Opwaarderingsreserve tot het opgeofferd bedrag worden gerekend. (art. 13d lid 2 letter a).

Van de afwaardering en omzetting wordt geboekt:

Verlies	€ .....
Aan Lening u/g (Rekening-courant deelneming)	€ .....
Lening o/g (Rekening-courant aandeelhouder)	€ .....
Aan Eigen Vermogen	€ .....

De toename van het Eigen vermogen betekent geen winst, omdat er sprake is van een kapitaalstorting. In de vermogensvergelijking wordt dan ook een vermindering voor dit bedrag opgenomen.

De bepaling van artikel 13ba kan dus ook in werking treden wanneer de deelneming en de afgewaardeerde vordering niet in dezelfde handen zijn. Dit voorkomt het tussenschuiven van een maatschappij om de letterlijke wettekst te kunnen omzeilen.

Voorbeeld**II. Vervreemding van de afgewaardeerde vordering (artikel 13b)**

Wordt een afgewaardeerde vordering vervreemd (gecedeerd), dan kan in bepaalde gevallen ook getracht worden om de belastingheffing over de latere opwaardering te ontlopen. Zo kan een belastingplichtige de afgewaardeerde vordering aan een verbonden partij overdragen of naar een deel van de onderneming buiten Nederland overbrengen. Onder omstandigheden leidt dit eveneens tot geforceerde winstneming. De heffing vindt steeds bij de belastingplichtige plaats. Voorwaarden hiervoor zijn:

- de belastingplichtige of een met hem verbonden lichaam bezit een vordering op een lichaam, waarin een van beide een deelneming heeft;
- de vordering is afgewaardeerd ten laste van de Nederlandse winst van de belastingplichtige of het verbonden lichaam;
- de vordering wordt vervreemd aan een met de belastingplichtige verbonden lichaam OF:
- de vordering wordt overgebracht naar het vermogen van een buiten Nederland gedreven onderneming.

Wanneer deze situatie zich voordoet, wordt het gehele bedrag van de eerdere afwaardering in het jaar van vervreemden of overbrengen tot de winst van de belastingplichtige gerekend. De toevoeging tot de winst vindt plaats door bijtelling bij het saldo fiscale winstberekening, waardoor een hoger belastbaar bedrag ontstaat. Deze extracomptabele post verhoogt bovendien het opgeofferd bedrag van de deelneming, waardoor bij liquidatie onder omstandigheden een groter verlies opgevoerd kan worden. (artikel 13d lid 2 letter a).

Blijft de afgewaardeerde vordering echter binnen het bereik van de Nederlandse fiscus, dan kan de bovengenoemde heffing in veel gevallen worden vermeden. Wordt de vordering immers overgedragen aan een in Nederland gevestigd lichaam, dan komt de latere waardeinstijging van de vordering immers ten goede aan de Nederlandse winst: de fiscus loopt hierdoor niets mis. Het terugnemen van de afwaardering bij de schuldeiser blijft achterwege, wanneer er aan de volgende vereisten wordt voldaan:

- de belastingplichtige (vervreemder) maakt aannemelijk, dat de afgewaardeerde vordering gaat behoren tot het vermogen van een in Nederland gedreven onderneming;
- de verkrijger (koper) van de vordering voldoet aan nader te stellen voorwaarden.(artikel 13b lid 3)

Ter uitvoering van deze regeling heeft de Staatssecretaris nadere voorwaarden bekendgemaakt, waaronder van de heffing bij de verkoper wordt afgezien. De voorwaarden houden in, dat de koper in de plaats treedt van de verkoper. De oorspronkelijke kostprijs wordt doorgeschoven, waardoor de verkrijger tot op het oorspronkelijke niveau winst moet nemen wanneer de vordering weer volwaardig is geworden. Ook de wettelijke regeling over de bijtelling wordt op de koper doorgeschoven: deze regeling kan op gelijke wijze op de verkrijger worden toegepast als op de vervreemder het geval was. Dit is een logische oplossing, waarbij de fiscus niets tekortkomt.

Omdat je niet alles kan downloaden

Werkstudent werk(t), tijdens en na je studie!

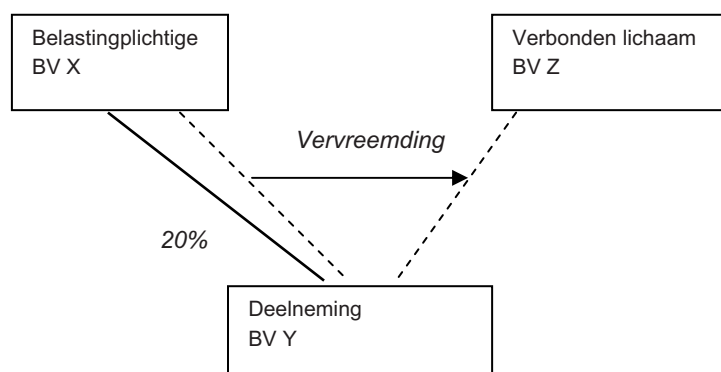
www.werkstudent.nl

Daar in reguliere gevallen partijen zich altijd aan deze voorwaarden kunnen conformeren, kan gezegd worden dat de wettelijke regeling in binnenlandse gevallen in feite nimmer toegepast kan worden. Partijen doen er in voorkomende gevallen dan ook verstandig aan om zich te beraden op hun fiscale positie en de mogelijkheid om door het vervullen van enkele formaliteiten belastingheffing uit te stellen. Enkel in het geval dat de verkoper over verrekenbare verliezen beschikt, kan de bijtelling minder bezwaarlijk zijn. Het zal in de regel echter juist niet de belastingplichtige, maar de deelneming zijn die zich in een verliessituatie bevindt. Een afwaardering was anders immers volgens goed koopmansgebruik niet aan de orde geweest.

Voorbeeld

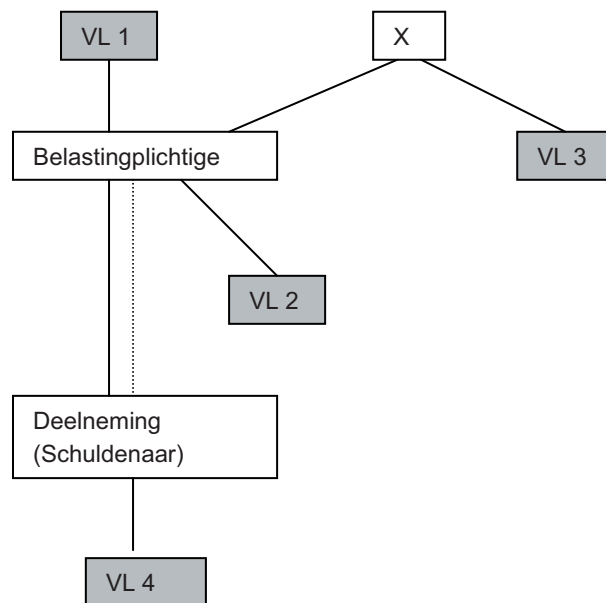
BV X heeft een 20% deelneming in BV Y. De onderneming van BV Y is geheel in Nederland gelegen. BV X bezit bovendien nog een vordering uit geldleen op BV Y met een nominaal bedrag van € 45.000,-. Wegens een mindere gang van zaken bij de BV Y heeft BV X deze vordering afgewaardeerd tot een bedrag van € 25.000,-. Het aldus gemaakte verlies van € 20.000,- is bij BV X in mindering op de jaarwinst gebracht. Een korte tijd later weet BV X de afgewaardeerde vordering te cederen aan BV Z, die de gehele onderneming in Nederland drijft. BV Z bezit 40% van de aandelen BV Y. De verkoopprijs bedraagt € 25.000,-, hetgeen overeenstemt met de werkelijke waarde op dat moment.

Naar de letter van de wet zou bij BV X ineens een bedrag van € 20.000,- tot de winst gerekend moeten worden. Onder de gestelde voorwaarden kan BV X in deze situatie de heffing geheel vermijden. BV Y neemt de vordering op voor een boekwaarde van € 25.000,- in de balans, maar zal deze moeten opwaarderen tot ten hoogste € 45.000,- wanneer deze weer geheel inbaar blijkt. De gehele opwaardering of het deel van de aflossing dat de boekwaarde overtreft, is dan belaste jaarwinst voor BV Z. De heffing over ten hoogste € 20.000,- bij BV Z stemt geheel overeen met het bij dit lichaam werkelijk gerealiseerde voordeel. Dat de BV X en de BV Y geen verbonden lichamen zijn, heeft in deze situatie geen gevolgen.

Wanneer de afgewaardeerde vordering wordt gecedeerd aan een koper die de vordering niet rekent tot het vermogen van een in Nederland gedreven onderneming, is uitstel van de heffing niet mogelijk. Een beroep op nadere voorwaarden zal nu niet baten, daar de Nederlandse fiscus deze niet ten aanzien van partijen in het buitenland kan opleggen. De in het buitenland gevestigde koper zal bovendien geacht worden met de belastingplichtige of de deelneming verbonden te zijn. Wel kan de belastingplichtige hierbij nog aannemelijk maken dat verbondenheid ontbreekt.

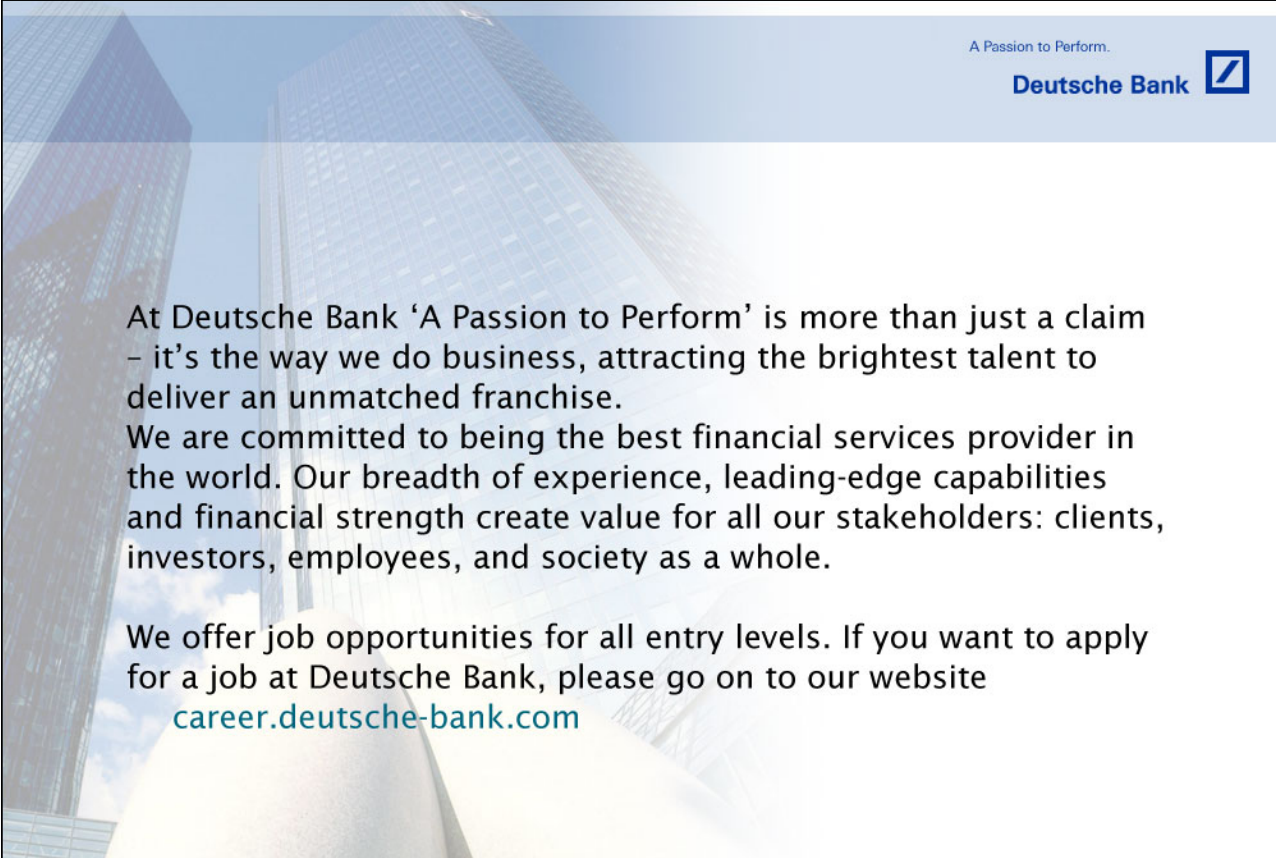
Vervreemding aan een met de belastingplichtige of het lichaam waarin wordt deelgenomen verbonden lichaam of verbonden natuurlijk persoon kan op verschillende wijzen plaatsvinden. Voldoende voor de toepassing van de geforceerde winstneming is derhalve, wanneer wordt vervreemd aan een partij, die met een van beide genoemde subjecten (hetzij de belastingplichtige, hetzij de deelneming) verbonden is. Is er verbondenheid met beide, dan zijn de gevolgen echter identiek aanwezig. Nadrukkelijk is niet vereist, dat de belastingplichtige en de deelneming met elkaar verbonden zijn. Bij vervreemding aan een van de kwalificerende partijen in het onderstaande overzicht treedt aldus geforceerde winstneming bij de belastingplichtige op:

De verbonden lichamen 3 en 4 kunnen ook de hoedanigheid van verbonden natuurlijk persoon bezitten. X en Y zijn gezamenlijk aandeelhouder: deze kunnen iedere juridische vorm hebben. Er is van uitgegaan, dat de belastingplichtige zowel de deelneming als de vordering op deze deelneming in handen heeft. Dit is wettelijk niet vereist. De vordering mag ook in handen zijn van een lichaam, dat met de belastingplichtige verbonden is. In zoverre zijn dan ook meer mogelijkheden aanwezig dan de bovenstaande.

Wordt de afgewaardeerde vordering niet vervreemd of overgebracht naar het buitenland, dan kan toch een bijtelling bij de belastingplichtige optreden. Dit is het geval in de situatie waarin de deelneming de onderneming geheel of voor een gedeelte overdraagt aan een met de belastingplichtige verbonden partij. Doordat de schuldenaar aldus het vermogen om winst te genereren heeft verkleind, is minder waarschijnlijk dat bij de schuldeiser de vordering weer volwaardig wordt. Er kan dan nimmer nog winst voor de fiscus ontstaan omdat zich geen omstandigheid meer voordoet, die tot opwaardering van de afgewaardeerde vordering aanleiding geeft. (artikel 13b lid 4)

Wanneer overdracht van de onderneming van de schuldenaar gevolgd wordt door overdracht van de afgewaardeerde vordering aan een kwalificerende partij, of indien deze beide rechtshandelingen in omgekeerde volgorde plaatsvinden, treedt naar de letter van de wet tweemaal geforceerde winstneming op. Een belastingplichtige zal in een dergelijk geval de inspecteur kunnen vragen om een redelijke wetstoepassing. Er wordt dan een beroep op de zgn. 'hardheidsclausule' gedaan. Deze is wettelijk vastgelegd in artikel 63 AWR (Algemene Wet inzake Rijksbelastingen).

A Passion to Perform.

At Deutsche Bank 'A Passion to Perform' is more than just a claim – it's the way we do business, attracting the brightest talent to deliver an unmatched franchise. We are committed to being the best financial services provider in the world. Our breadth of experience, leading-edge capabilities and financial strength create value for all our stakeholders: clients, investors, employees, and society as a whole.

We offer job opportunities for all entry levels. If you want to apply for a job at Deutsche Bank, please go on to our website career.deutsche-bank.com

4.13 Omzetting vaste inrichting in deelneming (artikel 13c)

Bij het opzetten of structureren van grensoverschrijdende ondernemingsactiviteiten kan de Nederlandse belastingplichtige in grote lijnen uit twee vormen kiezen:

1. Een aparte rechtsvorm in het buitenland met een eigen leiding aldaar. De aandeelhouder in Nederland is dan enig aandeelhouder en brengt bezittingen en eigen en/of vreemd vermogen in. Er is in de regel een buitenlandse deelneming aanwezig; de aandeelhouder heeft recht op de deelnemingsvrijstelling.
2. Een niet-zelfstandig deel van de onderneming is dienstbaar aan de buitenlandse activiteiten. Er wordt geen aparte rechtsvorm opgericht. De activa en passiva blijven alle op de balans van de belastingplichtige in Nederland staan. Er wordt bij deze buitenlandse onderneming van een vaste inrichting gesproken (afgekort: v.i.) Alle resultaten van de v.i. raken direct de wereldwinst van de belastingplichtige in Nederland. Omdat de v.i. in het buitenland (de staat waar de bedrijfsactiviteiten feitelijk plaatsvinden) eveneens belast wordt, zullen regels ter voorkoming van dubbele belasting gehanteerd dienen te worden.

Voordelen van het opzetten van een v.i. boven het oprichten van een aparte rechtsvorm kunnen zijn:

- bij een v.i. is er een directe saldering van de resultaten met de Nederlandse winst mogelijk; bij verlieslijdende activiteiten van een vennootschap verhindert de deelnemingsvrijstelling de verrekening met de Nederlandse winst.
- aan het opzetten van een v.i. zijn in de regel minder kosten verbonden dan aan een aparte rechtsvorm: er is geen kapitaalsbelasting, oprichtingsakte etc. nodig.
- wanneer de activiteiten van de v.i. stopgezet worden, is er geen aparte ontbinding en vereffening nodig. Dit maakt een v.i. juist geschikt voor activiteiten, waarvan het nog onzeker is of deze succesvol zullen zijn.

In het geval een v.i. na de beginjaren winstgevend begint te worden, lijkt een fiscaalvriendelijke route te bestaan door alsnog het vermogen van de v.i. onder te brengen in een aparte rechtsvorm. Er geldt dan immers de deelnemingsvrijstelling. Wordt voor een buitenlandse deelneming gekozen, dan kan de Nederlandse fiscus feitelijk niet heffen over deze winsten. Ter beperking van dit ogenschijnlijke voordeel is wettelijk een regeling opgenomen. De Nederlandse belastingplichtige heeft pas

recht op de deelnemingsvrijstelling ten aanzien van deze rechtsvorm wanneer de positieve voordelen uit deze deelneming de som van alle eerdere verliezen van de buitenlandse onderneming (de v.i.) overtreffen.

Zowel het doorverkopen van aandelen in een dergelijke deelneming als het vormen van een fiscale eenheid met de vennootschap kan fiscale risico's met zich meebrengen. In bepaalde gevallen zal de fiscus zich wettelijk op het standpunt kunnen stellen, dat alle eerdere verliezen ineens ingehaald dienen te worden. De aandeelhouder krijgt dan ineens over een aanzienlijke bedrag af te rekenen.

De regeling bij omzetting van een v.i. in een kapitaalvennootschap (deelneming) dient ruim opgevat te worden. Zo kan de regeling ook van toepassing zijn wanneer een belastingplichtige een belang in een kapitaalvennootschap houdt, maar deze vennootschap geen eigen leiding bezit. Komt er later een eigen leiding, dan wordt deze v.i. alsnog een deelneming. Artikel 13c Wet Vpb is dan ook van toepassing.

De geforceerde winstneming op grond van artikel 13c Wet Vpb blijkt ontlopen te kunnen worden door gebruik te maken van een tussenmaatschappij. Het wetsontwerp 30 117 bevat bepalingen die aan deze situatie een einde moeten maken. Het artikel 13c wordt hiertoe uitgebreid met lid 4, 5 en 6.

4.14 Afwaarderingsverlies (artikel 13ca)

Deze regeling is komen te vervallen met ingang van 1 januari 2006. Er kunnen hierdoor geen nieuwe aanspraken op afwaarderingsverlies ontstaan. De regeling is voor bestaande gevallen echter nog van belang, omdat er een opwaarderingsverplichting blijft doorlopen gedurende een aantal jaren.

Wanneer eenmaal voldaan is aan de vereisten van deelneming vallen in beginsel alle positieve en negatieve voordelen uit hoofde van de deelneming onder de vrijstelling. Er is dan geen gevolg voor de fiscale winst van de aandeelhouder. Een belangrijke uitzondering op deze regel bestaat in het geval van een waardedaling van een deelneming. Onder enkele aanvullende voorwaarden kan de aandeelhouder een opgetreden waardedaling toch in mindering brengen op zijn fiscale winst. De regeling kan goed worden toegepast bij aandelen in een startende deelneming, waar in de beginjaren juist nog veel kosten en verliezen spelen. Ook in andere gevallen van waardedaling na de aankoop is de regeling omtrent het afwaarderingverlies van belang voor de aandeelhouder.

Voorwaarden voor toepassing van het afwaarderingsverlies zijn:

- De afwaardering dient plaats te vinden binnen de eerste vijf jaar na de verwerving.
- De afwaardering betreft een deelneming met een minimale omvang van 25%.
- De waarde in het economisch verkeer van de deelneming daalt beneden het opgeofferd bedrag.
- Er kan geen afwaardering tot een negatief bedrag plaatsvinden; de laagst toegestane waardering van de deelneming bedraagt steeds nihil.
- Het afwaarderingsverlies wordt verminderd met sinds de aankoop verkregen positieve voordelen (dividenden), indien daarop de deelnemingsvrijstelling van toepassing was. Het afwaarderingsverlies kan zowel een in Nederland als een daarbuiten gevestigde deelneming betreffen.

Na toepassing van het afwaarderingsverlies is de aandeelhouder verplicht om deze deelneming tegen de waarde in het economisch verkeer te waarderen, waarbij steeds een minimale waardering van nihil dient te worden aangehouden. Op aldus ontstane opwaarderingen en verdere dividenden uit de deelneming geldt de deelnemingsvrijstelling dan niet totdat het bedrag van het afwaarderingsverlies weer is ingehaald.

In het geval niet binnen vijf jaar na het afwaarderingsverlies blijkt dat dit nog niet is ingehaald, geldt een andere regeling. Het dan nog niet ingehaalde bedrag wordt dan gedurende vijf jaar jaarlijks voor een vijfde gedeelte tot de winst van de aandeelhouder gerekend.

Wordt een afgewaardeerde deelneming vervreemd en is het verlies nog niet ingehaald, dan wordt dit verschil in het jaar van vervreemding ineens tot de winst van de aandeelhouder gerekend. Met vervreemding (verkoop) wordt voor de toepassing van deze regeling gelijkgesteld:

- de omstandigheid dat het bezitspercentage bij de aandeelhouder daalt beneden 25%;
- de ontbinding van de afgewaardeerde deelneming;
- het als dochtermaatschappij gaan fungeren binnen een fiscale eenheid.

Voorbeeld

BV A is sinds 1999 voor 30% aandeelhouder van de BV B. Het aandelenpakket kwalificeert als deelneming en is verworven voor € 350 000. In het jaar 2002 blijkt het nog slechts € 210 000 waard te zijn. In elk van de jaren 1999 tot en met 2002 is er € 12 000 dividend uitgekeerd op de aandelen; BV A heeft dit onder de deelnemingsvrijstelling kunnen ontvangen.

Het afwaarderingsverlies bedraagt nu: boekwaarde:	€ 350 000
waarde economisch verkeer:	€ 210 000 -/-
dividenden:	€ 48 000 -/-
Afwaarderingsverlies:	€ 92 000

De Staatssecretaris heeft ter verduidelijking van de regeling nog een aantal meer gedetailleerde regels omtrent de toepassing van het afwaarderingsverlies bekendgemaakt.

De regeling geldt enkel bij aandelenbelangen van tenminste 25%. Wanneer het aandelenbezit in gedeelten is verworven, is de regeling van toepassing zodra de 25%-grens wordt overschreden. De 5-jaartermijn, waarbinnen de afwaardering dient plaats te vinden, neemt echter reeds een aanvang bij het tijdstip waarop het aandelenbezit een deelneming vormt, ongeacht of dit reeds 25% omvat.

Wanneer een belastingplichtige na de verwerving van een deelneming een informele kapitaalstorting doet, gaat deze deel uitmaken van het voor de deelneming opgeofferde bedrag. In zoverre kan dan ook een afwaarderingsverlies worden opgevoerd. Wel is hierbij van belang, dat de 5-jaarstermijn reeds is gaan lopen op het moment van verwerven van de deelneming. Ook bij een latere uitbreiding van een deelneming, die reeds de 25%-grens had overschreden, dient op deze termijn gelet te worden.

De regeling is van kracht geworden per 1 januari 1997. Waardedalingen die hun oorzaak vinden in gebeurtenissen van voor die datum, maar later worden opgevoerd, kunnen niet onder de regeling vallen.

4.16 Liquidatieverlies (artikel 13d)

Onder liquidatie wordt verstaan: de ontbinding van de vennootschap onder gelijktijdige vereffening van het vermogen. Wanneer de stand van het vermogen dit nog toelaat, kan na betaling van de schuldeisers nog een uitkering ten gunste van de aandeelhouders worden gedaan. Van belang is evenwel dat de liquidatie niet onverbreekelijk verbonden hoeft te zijn met gevallen als faillissement of surseance van betaling. De aandeelhouders kunnen in beginsel op ieder gewenst moment besluiten de bedrijfsactiviteiten te stoppen en de onderneming te liquideren. De uitkering kan bestaan uit liquide middelen, maar ook kunnen de bezittingen uitgekeerd worden aan de aandeelhouders. In het geval er nog verschillen tussen de boekwaarde en de werkelijke waarde zijn, dient de vennootschap over de aldus gerealiseerde winst eerst nog af te rekenen. Het overdragen van de activa aan de aandeelhouders dient immers als vervreemding te worden aangemerkt.

Wanneer uit de liquidatie voor de aandeelhouder een winst voortvloeit, kan deze door de deelnemingsvrijstelling onbelast genoten worden. Een liquidatieverlies valt echter niet onder de deelnemingsvrijstelling en is volgens de normale regels bij de aandeelhouder aftrekbaar. Wordt een deelneming in een niet in Nederland gevestigde vennootschap geliquideerd, dan geldt een extra wettelijke regel. Een liquidatieverlies is in dat geval enkel aftrekbaar, wanneer het om een belang van 25% of meer gaat. Bij kleinere pakketten is een verlies dan ook niet bij de aandeelhouder aftrekbaar; een winst valt evenwel weer onder de deelnemingsvrijstelling.

Schema 7:

Berekening liquidatie-verlies

Liquidatie-uitkering(en):	.....
Bij: wettelijke bijtellingen	..... +/-
Bij: dividenduitkeringen:	<u>.....</u> +/-
Totaal liquidatie-uitkering:	.....
Opgeofferd bedrag:	.....
Af: meegekocht dividend	..... -/-
Bij: kapitaalstorting:	<u>.....</u> +/-
Totaal opgeofferd bedrag:	<u>.....</u> -/-
Liquidatie-verlies:	.....

Onder de eventueel uit te voeren wettelijke bijtelling wordt verstaan: de bedragen die bij de belastingplichtige eerder niet onder de deelnemingsvrijstelling vielen uit hoofde van de omzetting of vervreemding van afgewaardeerde vorderingen of de omzetting van een verlieslatende v.i. in een deelneming.

Een belangrijk aspect van het opgeofferd bedrag is dat dit extracomptabel moet worden bijgehouden. Tijdens het bestaan van de deelneming kunnen zich namelijk omstandigheden voordoen, waardoor het opgeofferd bedrag verandert zonder dat de boekwaarde van de deelneming in gelijke zin wijzigt.

Worden door de aandeelhouder gedurende de bezitsperiode bonusaandelen ontvangen in de deelneming, dan kan de vraag rijzen of deze uitkering van stock-dividend nog van invloed is op het opgeofferd bedrag. Gesteld dient echter te worden, dat de aandeelhouder ter gelegenheid van deze uitgifte niets heeft opgeofferd en er dus geen gevolg voor het opgeofferd bedrag is. Het maakt hierbij geen verschil of de uitgegeven aandelen zijn volgestort uit nieuwe winstreserves of reeds bestaande reserves ten tijde van de aankoop. De verschuiving bij de deelneming van winstreserves naar kapitaal/agio heeft voor de aandeelhouder geen gevolg.

5. Fiscale eenheid (artikel 15)

5.1 Inleiding

Bedrijven die in het economisch verkeer als eenheid (concern) optreden, kunnen in fiscale zin ook als eenheid behandeld worden. De regeling van de fiscale eenheid in de vennootschapsbelasting geeft hiertoe op verzoek een mogelijkheid. De fiscale eenheid in de zin van deze wet dient onderscheiden te worden van de fiscale eenheid in de Omzetbelasting. Veelal zullen de regelingen gelijk opgaan, maar een vaste regel is dit niet.

De fiscale eenheid in de vennootschapsbelasting maakt een einde aan de zelfstandige belastingplicht van de daarin opgenomen maatschappijen. Civielrechtelijk blijven de lichamen onveranderd voortbestaan. De balansen en W en V-rekeningen van alle betrokken lichamen worden volgens de methodiek van de consolidatie tot een geheel samengebracht. Onderlinge vorderingen en schulden, resultaten en kapitaalbelangen verdwijnen uit dit overzicht. Enkel in het verkeer met derden gerealiseerde resultaten blijven overeind. Als gevolg van deze regeling is niet langer relevant welke prijzen de gevoegde partijen met elkaar afspreken. De deelnemingsvrijstelling is binnen de fiscale eenheid ook niet langer van belang: onderlinge vermogensverschuivingen tussen gevoegde vennootschappen zijn in deze situatie voor de fiscus in beginsel niet relevant.

5.2 Voorwaarden

De wet stelt een aantal voorwaarden aan het vormen van een fiscale eenheid. Als belangrijkste vereisten kunnen genoemd worden:

1. De belastingplichtige (moedermaatschappij) bezit ten minste 95% van het nominaal gestorte kapitaal van een andere belastingplichtige (dochtermaatschappij). Het bezit van de aandelen dient zowel in juridische als in economische zin aanwezig te zijn. Vindt de economische verkrijging op een eerder tijdstip dan de juridische verkrijging plaats, dan mag daartussen een tijdsverloop van ten hoogste 5 werkdagen verstrijken zonder dat dit gevolg heeft voor het moment van totstandkomen. Ook een middellijk bezit van aandelen is toegestaan, mits de aandelen dan in handen zijn van lichamen die deel uitmaken van dezelfde fiscale eenheid.

Bijzondere aandelen en soort-aandelen

Wanneer de dochtermaatschappij verschillende soorten aandelen kent, dient het bezit bij de moeder tenminste 95% van ieder van de soorten te zijn. De Staatssecretaris heeft nadere regels bekendgemaakt voor een dergelijk geval.

De niet in het bezit van de moedermaatschappij verkerende (bijzondere) aandelen mogen beschouwd worden als van dezelfde soort die de moeder wel in bezit heeft. Voorwaarde hiervoor is dat deze ontbrekende aandelen geen gerechtigdheid tot het vermogen en de winst van de dochter bezitten, die hoger is dan van de andere aandelen, beide in verhouding tot het nominaal gestort kapitaal van deze aandelen. Onder deze goedkeuring vallen bijvoorbeeld aandelen waaraan bijzondere zeggenschapsrechten, benoemingsrechten of hiermee vergelijkbare rechten zijn verbonden (prioriteitsaandelen). Niet onder de goedkeuring vallen bijzondere aandelen met een afwijkende gerechtigdheid tot de winst doordat zij een preferent dan wel cumulatief preferent percentage kennen. Deze gerechtigdheid kan immers betekenen, dat bij een geringe winst van de dochter de gehele winst toekomt aan de houders van deze bijzondere aandelen. Is echter slechts sprake van een enkel bijzonder aandeel met een symbolische nominale waarde (bijvoorbeeld € 1) en een winstgerechtigdheid van niet meer dan 10% hiervan, dan hoeft dit aandeel niet als aparte soort behandeld te worden.

Optierechten

In het geval er optierechten op aandelen van de dochtermaatschappij worden verleend, kan dit ertoe leiden dat de fiscale eenheid niet tot stand kan komen of verbroken moet worden. De moeder moet immers steeds in het bezit zijn van tenminste 95% van het nominaal gestorte kapitaal van de dochter. Worden de optierechten toegekend aan een derde, dan kan deze belanghebbende bij het vermogen worden. Onder voorwaarden heeft de Staatssecretaris voor dit geval een begunstigend beleid bekendgemaakt. De optieverlening vormt geen beletsel voor de fiscale eenheid, indien:

- de optie ziet op nieuw uit te geven aandelen in het vermogen van de dochtermaatschappij; wordt de optie toegekend aan een werknemer in het kader van zijn dienstbetrekking, dan mag de optie ook op bestaande aandelen slaan;
- de optieverlening dient voort te komen uit de bedrijfsvoering van de fiscale eenheid en een zakelijk motief te hebben;
- ten tijde van de optieverlening dient het niet bij voorbaat al vast te staan dat de optie uitgeoefend zal worden (er kan in dit geval gedacht worden aan de situatie waarbij de optie op het toekenningstijdstip reeds een intrinsieke waarde bezit);
- de moedermaatschappij blijft ook na de optieverlening haar aandeelhoudersrechten uitoefenen in de betreffende dochter.

Ter voorkoming van de verbreking van de fiscale eenheid wordt in de praktijk wel bepaald, dat het optierecht vlak voor de uitoefening ervan kan worden afgekocht of dat de optiehouder de verkregen aandelen onmiddellijk aan de moedermaatschappij ter verkoop dient aan te bieden. Wil de fiscale eenheid echter tot stand kunnen komen of in stand kunnen blijven, dan mag op geen

enkel tijdstip het bezit van de moedermaatschappij beneden de vereiste grens komen.

2. Er is een verzoek tot fiscale eenheid gedaan door de moeder- en dochtermaatschappij. De fiscale eenheid komt tot stand op het in dit verzoek genoemde tijdstip, maar niet eerder dan drie maanden voor het indienen van het verzoek. Het verzoek wordt gedaan bij de inspecteur van de moedermaatschappij. De inspecteur beslist op het verzoek met een voor bezwaar vatbare beschikking.
3. De boekjaren van de betrokken vennootschappen dienen gelijk te lopen.
4. Voor zowel de moedermaatschappij als de dochtermaatschappij moeten dezelfde regels van winstbepaling van toepassing zijn. De dochtermaatschappij mag derhalve niet onder een ander belastingregime vallen dan de moedermaatschappij. Geen der partijen kan bijvoorbeeld als fiscale beleggingsinstelling zijn gerangschikt. Zie voor de aparte regels in dit geval par. 1.5.: Fiscale beleggingsinstelling. Bij AMvB kunnen echter nadere regels gegeven worden voor het geval niet dezelfde bepalingen van toepassing zijn.

Explore Our Working World

How does it feel to be part of the working world of British Airways, at the hub of air travel in the 21st century?

British Airways is all about bringing people together, and taking them wherever they want to go. This applies as much to our employees as the 36 million people who travel with us every year. It's about offering greater diversity, more development, better training and more valuable experience. It's about investing in our employees and their futures. For it's only when they realise their full potential that we can achieve our broader business goals.

www.britishairwaysjobs.com

5. Beide belastingplichtigen zijn in Nederland gevestigd. Is op een belastingplichtige de Belastingregeling voor het Koninkrijk (BRK) of een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting van toepassing, dan dient ingevolge deze regeling de belastingplichtige in Nederland gevestigd te zijn. Bij AMvB kunnen echter nadere regels gesteld worden voor het geval er geen vestiging in Nederland is. Vereist is dan dat er een onderneming in Nederland wordt gedreven, waarover het heffingsrecht aan Nederland toekomt.
6. De moedermaatschappij heeft de rechtsvorm NV, BV, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij dan wel een hiermee vergelijkbare vorm opgericht naar het recht van de Nederlandse Antillen, Aruba, een EU-lidstaat of een andere staat waarmee Nederland een belastingverdrag heeft afgesloten waarin een non-discriminatiebepaling is opgenomen.
7. De dochtermaatschappij heeft de rechtsvorm NV, BV of andere vorm van kapitaalvennootschap die tevens voor de moedermaatschappij kan gelden.
8. De moedermaatschappij houdt de aandelen in de dochtermaatschappij niet als voorraad aan. Met voorraadaandelen wordt bedoeld op de zogenaamde kasgeldvennootschappen: lichamen die geen onderneming drijven en waarvan de bezittingen grotendeels uit beleggingen en/of liquiditeiten bestaan.

5.3 Voordelen

De belangrijkste voordelen van de fiscale eenheid zijn:

- de mogelijkheid tot het herstructureren van activa tussen de verschillende maatschappijen zonder dat direct heffing optreedt. Zonder fiscale eenheid dient bij de overdracht van activa tussen belastingplichtigen in de regel afgerekend te worden over het gerealiseerde voordeel.
- administratieve voordelen, doordat slechts eenmaal aangifte gedaan hoeft te worden. Voor de vennootschapsbelasting bestaat na het aangaan van de fiscale eenheid alleen de moedermaatschappij. Uiteraard wordt de aangifte gedaan over de geconsolideerde winst.
- de gebruikelijke winstopslag op verkoop van goederen kan bij transacties tussen maatschappijen in de fiscale eenheid achterwege blijven. Aldus is intercompany-pricing ook fiscaal mogelijk.
- de mogelijkheid van verliesverrekening wordt uitgebreid. Binnen de fiscale eenheid kunnen winsten en verliezen van de gevoegde maatschappijen direct met elkaar verrekend worden.

- een recht op investeringsaftrek voor zaken die door een partij binnen de fiscale eenheid worden aangeschaft, maar ter beschikking wordt gesteld aan een of meer andere partijen binnen dezelfde fiscale eenheid. Zonder fiscale eenheid zou sprake zijn van een investering in bedrijfsmiddelen, die hoofdzakelijk ter beschikking gesteld worden aan derden. Er is dan geen recht op deze tegemoetkoming. Door de fiscale eenheid wordt echter het onderlinge gebruik genegeerd en blijft de toepassing van de investeringsaftrek overeind.

5.4 Nadelen

Als belangrijkste nadelen van de fiscale eenheid kunnen genoemd worden:

- voor de toepassing van de investeringsaftrek dienen alle investeringen in bedrijfsmiddelen van de partijen die deel uitmaken van deze eenheid samengeteld te worden. Naarmate er in het jaar echter een groter bedrag resulteert, is het percentage van de investeringsaftrek geringer of zelfs nihil. Dit gegeven kan een fiscale planning vooraf voor investeringen in bedrijfsmiddelen zinvol maken.
- de toepassing van een regeling in geval van verbreking van de fiscale eenheid, waardoor in bepaalde gevallen een vermogensbestanddeel bij de dochtermaatschappij moet worden gewaardeerd op de waarde in het economisch verkeer. De aldus opgetreden waardevermindering wordt bij de fiscale eenheid tot de winst gerekend. Om dit te vermijden, dient ten minste zes jaar met het verbreken te worden gewacht.
- er is geen liquidatieverlies mogelijk binnen de fiscale eenheid. Een oplossing voor deze kwestie kan gevonden worden in het tijdig doen eindigen van de fiscale eenheid ten aanzien van deze dochtermaatschappij. Wanneer de zelfstandige belastingplicht weer herleeft, kan t.z.t. weer fiscaal gevolg aan de liquidatie verbonden worden.

5.5 Totstandkoming op verzoek

Het verzoek dient te worden gedaan door invulling van een formulier dat door de bevoegde inspecteur uitgereikt wordt. Wanneer de opname van de dochter bij het begin van het boekjaar plaatsvindt, wordt bij het verzoek een vermogensopstelling van de fiscale eenheid gevoegd. Activa en passiva van moeder en dochter worden hierin gewaardeerd volgens de methoden die beide betrokkenen tot dan toe gebruikten. Vindt voeging in de loop van het jaar plaats, dan wordt een vermogensopstelling van de dochtermaatschappij toegevoegd. De moedermaatschappij voegt een

opstelling toe ter zake van de verhoudingen met deze dochtermaatschappij. Er dient dan bijvoorbeeld inzicht gegeven te worden in het aandelenbezit en eventuele vorderingen en schulden.

5.6 Onderlinge vorderingen en schulden

Ten aanzien van onderlinge vorderingen en schulden tussen lichamen, die deel uit willen maken van eenzelfde fiscale eenheid, bevat de wet enkele belangrijke waarderingsregels. Bij het aangaan van de f.e. is artikel 15ab lid 6 Wet Vpb van belang; bij het verbeken speelt artikel 15aj lid 2 een rol. Er wordt op gewezen dat de betrokken partijen een moeder- en dochtermaatschappij, maar ook dochtermaatschappijen onderling kunnen zijn. Zolang sprake is van eenzelfde fiscale eenheid, zijn de bepalingen hieromtrent van belang.

Bij het *aangaan van de f.e.* geldt als regel, dat vordering en schuld overeenkomstig gewaardeerd dienen te worden. Wanneer er geen afwaardering van de vordering heeft plaatsgevonden, is er voor de winstbepaling van de betrokken belastingplichtigen geen gevolg. Wanneer de vordering echter is afgewaardeerd, dient voorafgaand aan de totstandkoming van de f.e. afgerekend te worden. Het eerdere debiteurenverlies, dat volgens g.k.g. in mindering op de jaarwinst van de schuldeiser is gekomen, wordt bij de schuldenaar nu ineens tot de winst gerekend. Zonder een dergelijke bepaling zou de schuldeiser tijdens het bestaan van de f.e. de vordering kunnen kwijtschelden of omzetten in aandelen, dan wel dat de schuldenaar deze volledig aflost, zonder dat heffing kan plaatsvinden. De fiscus is dan de claim op de afgewaardeerde vordering dus voorgoed kwijt.

Bij het *verbreken van de f.e.* bestaat uitdrukkelijk niet de regel, dat vordering en schuld voor een gelijk bedrag bij beide lichamen opgenomen dienen te worden. Ten aanzien van de vordering is bepaald, dat deze gewaardeerd dient te worden op de nominale waarde, of op de lagere bedrijfswaarde. De hiermee corresponderende schuld dient gewaardeerd te worden op de nominale waarde. Deze toename van het vreemd vermogen en dus afname van het Fiscaal Vermogen (Eigen vermogen) raakt de fiscale winst van de f.e. echter niet: het gaat om een interne balanspost. De waarderingsregels dienen bovendien uitgevoerd te worden op het moment dat voorafgaat aan de verbreking, waardoor er nog geen zelfstandige belastingplicht bij e ontvoegde maatschappij(en) is. Het latere ‘vollopen’ van de vordering heeft geen gevolg voor de jaarwinst van de schuldeiser, wanneer deze aannemelijk kan maken, dat:

- de eerdere afwaardering van de bewuste vordering heeft plaatsgevonden op een moment dat de f.e. nog bestond (waardoor deze afwaardering niet ten laste van het fiscale resultaat is gekomen) of:
- de eerdere afwaardering van de bewuste vordering eerder is teruggenomen door de werking van artikel 15ab lid 6 Wet Vpb (waardoor er geforceerde winstneming is geweest bij de schuldenaar)

Schema 8:

Waardering vordering en schuld bu fiscale eenheid

	Vordering	Schuld
Aangaan fiscale eenheid	Bedrijfswaarde of lagere nominale waarde	Gelijke waarde als bij schuldeiser ¹
Einde fiscale eenheid	Nominale waarde of lagere bedrijfswaarde ²	Nominale waarde

1 Wanneer de schuldenaar de schuld door toepassing van deze regeling dient te waarderen op een lager bedrag, ontstaat een overeenkomstige toename van het fiscaal vermogen (eigen vermogen). Dit bedrag vormt te belasten jaarwinst bij deze belastingplichtige. Daar doorgaans deze vennootschap minder goed loopt en over verrekenbaar verlies zal beschikken, is verrekening van het voordeel met dit verlies mogelijk, waardoor uiteindelijk geen of weinig belasting betaald zal moeten worden.

2 Wanneer de vordering op een lager bedrag dan de nominale waarde gesteld wordt, blijft de latere waardestijging tot deze nominale waarde bij de schuldeiser onbelast. Dit is alleen het geval wanneer kan worden aangetoond dat de eerdere waardedaling van de vordering zich tijdens de fiscale eenheid heeft voorgedaan dan wel dat deze bij het aangaan van de fiscale eenheid is teruggenomen.

Voorbeeld 1: aangaan fiscale eenheid

BV M wenst met BV D per 1 januari 2005 een fiscale eenheid aan te gaan. Op de enkelvoudige balansen per 31 december 2004 staat een vordering van BV M op BV D. De vordering bedraagt nominaal € 100.000,- en heeft een boekwaarde van € 10.000,-. De corresponderende schuld in de boeken van BV D bedraagt € 100.000,-.

Voordat de fiscale eenheid aangegaan kan worden, dient eerst de vordering op de waarde in het economisch verkeer gesteld te worden. Ervan uitgaande, dat deze € 10.000,- bedraagt, is er voor BV M geen gevolg. Vervolgens wordt de schuld bij BV D op € 10.000,- gesteld. De aldus opgetreden vrijval ten gunste van het fiscale vermogen levert een te belasten winst van € 90.000,- op bij BV D. De fiscale eenheid kan nu worden aangegaan.

Voorbeeld 2: verbreken fiscale eenheid

Wordt de fiscale eenheid later verbroken, dan wordt de vordering bij BV M gewaardeerd op de nominale waarde (€ 100.000,-) of de lagere bedrijfswaarde. Uitgaande van een bedrijfswaarde van € 10.000,- zal BV M deze waarde aanhouden. Bij BV D echter wordt de verplichting tegen de nominale waarde van € 100.000,- gepassiveerd. De toename van het vreemd vermogen met € 90.000,- raakt het resultaat van de f.e. niet. Hierna kan de fiscale eenheid verbroken worden. Het valt op, dat door deze wettelijke waarderingsregels bij het aangaan van de fiscale eenheid gelijke waarderingen voor vordering en schuld gelden, maar dat bij het einde van de fiscale eenheid vordering en schuld voor verschillende bedragen te boek kunnen staan.

Wanneer bij het verbreken van de fiscale eenheid de vordering weer volwaardig was geweest, had BV M deze moeten opwaarderen van € 10.000,- tot € 100.000,-. Deze stijging levert echter geen te belasten winst op, omdat in dit geval reeds bij het aangaan van de fiscale eenheid werd afgerekend. Bij het aangaan werd de waardedaling immers bij BV D teruggenomen. (Zie ook artikel 15aj lid 2, derde volzin Wet Vpb)

Wanneer een vordering juist op een hoger bedrag dan de nominale waarde is komen te staan (de bedrijfswaarde ligt dan hoger dan de nominale waarde), bevatten beide wetsbepalingen overeenkomstige regels. De hogere waardering zal vaak het geval zijn bij vorderingen met een conversie-recht, zoals een converteerbare obligatielening. Wanneer de koers van de onderliggende aandelen stijgt, neemt de waarde van de vordering overeenkomstig toe.

5.7 Waardering aandelenbezit

Zowel bij het begin (voeging) als bij het einde (ontvoeging) van een dochtermaatschappij binnen de fiscale eenheid bevat de wet verplichtende bepalingen omtrent de waardering van dit aandelenbelang in de boeken van de moedermaatschappij.

Schema 9:

Waardering aandelen bu fiscale eenheid

Aangaan fiscale eenheid	Waarde in het economisch verkeer
Einde fiscale eenheid	Boekwaarde van het eigen vermogen, verminderd met eventuele fiscale reserves

De wettelijke verplichting tot waardering tegen de waarde in het economisch verkeer zal in de praktijk weinig gevolgen met zich meebrengen. Wil er van een fiscale eenheid sprake zijn, dan dient de belastingplichtige in het bezit te zijn van een kapitaalbelang van tenminste 95% in de dochter. Een dergelijk aandelenbezit zal in de regel onder de deelnemingsvrijstelling vallen. De opwaardering leidt dan ook niet tot te belasten winst.

Enkele gevallen waarin de opwaardering wel tot heffing aanleiding zal geven zijn:

- er rust een claim uit hoofde van de zogenaamde ‘compartimentering’ op de aandelen. het gaat om aandelen in een fiscale beleggingsinstelling.
- het gaat om aandelen, die worden gehouden door een fiscale beleggingsinstelling.

Een andere situatie, waarin tot heffing wordt overgegaan, is het geval waarin een

uitsluiting van de deelnemingsvrijstelling geldt wegens de omzetting van een verlieslatende vaste inrichting in een deelneming. De Staatssecretaris heeft aangegeven, dat in dit geval de heffing dient plaats te vinden in het jaar van de voeging binnen de fiscale eenheid zelf.

5.8 Einde van de fiscale eenheid.

Niet alleen de totstandkoming van de fiscale eenheid is wettelijk geregeld, maar ook het einde ervan vindt plaats als zich een omstandigheid voordoet, die in de wet wordt genoemd. Er bestaan hiervoor 4 wettelijke gronden:

- er wordt niet langer voldaan aan de wettelijke vereisten voor een fiscale eenheid. Gedacht kan worden aan het geval waarin een moedermaatschappij niet langer aan de bezitseis voldoet. Is meer dan 5% van de aandelen van een dochtermaatschappij in handen van derden buiten de fiscale eenheid, dan wordt de fiscale eenheid verbroken.
- de dochtermaatschappij, die alleen een vaste inrichting in Nederland aanhield, verplaatst de leiding naar Nederland. Er kan echter een aansluitende fiscale eenheid worden aangevraagd in dit geval.
- een belastingplichtige verplaatst de werkelijke leiding naar het buitenland en behoudt enkel een vaste inrichting in Nederland. Er kan echter een aansluitende fiscale eenheid worden aangevraagd in dit geval.

OP ZOEK NAAR EEN PASSENDE BIJBAAN?

STUDENTENBAAN.NL
uitzendbureau

WWW.STUDENTENBAAN.NL
T : 050 210 28 60
E : INFO@STUDENTENBAAN.NL

- er vindt een gezamenlijk verzoek van de moeder en de ontvoegen dochter plaats; dit verzoek dient gedaan te worden aan de inspecteur van de moedermaatschappij. De verbreking vindt plaats met ingang van het in het verzoek genoemde tijdstip, maar kan niet eerder plaatsvinden dan dat het verzoek is ingediend. Partijen kunnen een tussen hen bestaande fiscale eenheid altijd door een verzoek doen eindigen. Het verzoek tot ontvoeging zal de inspecteur onder alle omstandigheden moeten inwilligen, daar de wet er geen verdere eisen aan stelt. Het verbreken kan dan ook worden gedaan omdat dit fiscaal voordeliger is.

Wordt een fiscale eenheid verbroken tussen een moeder- en een dochtermaatschappij, dan blijft deze voortbestaan ten aanzien van de andere, niet-ontvoegde dochters van deze fiscale eenheid.

Wanneer een dochtermaatschappij ontvoegd is, dient de moedermaatschappij over dat jaar enkele aanvullende gegevens bij haar aangifte te verstrekken:

- een vermogensopstelling met het vermogen van de dochter direct na de ontvoeging;
- een vermogensopstelling met de verhoudingen met de ontvoegde dochter op het moment direct na de ontvoeging;
- het bedrag van de winst door de ontvoeging.

5.9 Liquidatie binnen de fiscale eenheid.

Tijdens het bestaan van de fiscale eenheid kan bij de moeder geen sprake zijn van een (aftrekbaar) liquidatie-verlies op een gevoegde dochter. Door de werking van de fiscale eenheid is immers geen deelneming zichtbaar. Dit is een nadeel van de voeging binnen de fiscale eenheid.

Het probleem kan ondervangen worden door de dochter, die geliquideerd dient te worden, weer zelfstandig belastingplichtig te laten worden. De fiscale eenheid met een dergelijke dochter dient dan op verzoek beëindigd te worden. Er zijn in dit geval nog enkele specifieke wettelijke bepalingen van toepassing:

- vindt de ontvoeging in het zicht van de liquidatie plaats, dan worden de schulden van de dochtermaatschappij verplicht gesteld op bedrijfswaarde, wanneer deze lager is dan de nominale waarde;
- de aandelen van de dochter worden op het moment van ontvoegen bij de aandeelhouder gewaardeerd tegen het bedrag van het eigen vermogen, verminderd met de aanwezige fiscale reserves.

Aldus kan echter bij de liquidatie van de ontvoegde dochtermaatschappij een kleiner liquidatieverlies optreden dan dat zonder fiscale eenheid het geval geweest was.

5.10 Heffing bij de verbreking.

In het geval dat tijdens de bestaansduur van de fiscale eenheid tussen de gevoegde maatschappijen een of meer vermogensbestanddelen werden overgedragen, kan onder voorwaarden de verbreking van de fiscale eenheid nog aanleiding geven tot aanvullende belastingheffing. Daar deze heffing voor betrokkenen doorgaans onverwacht zal zijn, dienen de gevoegde maatschappijen zich op hun fiscale positie te beraden alvorens in enig jaar tot verbreking overgegaan wordt.

Wettelijk dienen de volgende -cumulatief geldende- voorwaarden te zijn vervuld wil de heffing kunnen intreden:

1. er is een overdracht van een vermogensbestanddeel door een maatschappij (overdrager) binnen de fiscale eenheid aan een andere maatschappij (overnemer);
2. op het moment van de interne overdracht is de werkelijke waarde van het vermogensbestanddeel hoger dan de fiscale boekwaarde ervan;
3. de overdracht vindt niet plaats in het kader van een bij partijen passende normale bedrijfsvoering;
4. er zijn tussen het tijdstip van de interne overdracht en de verbreking nog geen 6 kalenderjaren verstreken.

Ad 1:

de overdracht kan geschieden van moeder- naar dochtermaatschappij, op omgekeerde wijze of tussen dochtermaatschappijen onderling, zolang partijen maar deel uitmaken van een fiscale eenheid.

Ad 2:

van belang is, dat de meerwaarde (de stille reserve) aanwezig is op het moment van de interne overdracht, wil de transactie kwalificeren. Wanneer een activum een gelijke boekwaarde als werkelijke waarde heeft en er pas na de interne overdracht een meerwaarde in ontstaan, mag deze overdracht niet in beschouwing genomen worden voor de heffing.

Ad 3:

wanneer de overdracht meer het karakter heeft van een buitengewone bate dan het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, kan de transactie niet onder de

normale bedrijfsuitoefening van partijen vallen. Doorgaans is er bij deze handelingen sprake van een interne overdracht van een bedrijfsmiddel en niet van voorraden. Wanneer BV D1 een inkoop- en productie-onderneming is en BV D2 de verkoopmaatschappij, is de overdracht van eindproducten van BV D1 aan BV D2 een volkomen normale ondernemingstransactie, die niet zal kwalificeren voor deze heffing.

Ad 4:

Wanneer meer dan 6 kalenderjaren zijn verstreken, blijft de heffing ten aanzien van de betrokken interne transactie achterwege. In het geval er niet een enkel activum, maar een onderneming is overgedragen, geldt een verkorte termijn van 3 jaren.

Wanneer aan de voorwaarden is voldaan, dient het overgedragen vermogensbestanddeel op het tijdstip dat voorafgaat aan de ontvoeging gewaardeerd te worden naar de waarde in het economisch verkeer. De aldus ontstane toename van het vermogen betekent winst, die bij de fiscale eenheid belast wordt.

selexyz
voor studenten
met weinig centen

bestel je studieboeken op selexyz.nl

je studie is al duur genoeg

De waarde in het economisch verkeer wordt in de regel vastgesteld op het moment van verbreken van de fiscale eenheid. De belastingplichtige heeft echter de mogelijkheid om de waarde ten tijde van de interne overdracht aannemelijk te maken. Aldus kan voor de heffing aangesloten worden bij de laagste waardering. Daar tussen het moment van overdracht en dit van verbreken ten hoogste 6 jaren kunnen verstrijken, kan een aanzienlijke waardeestijging optreden. Een fiscaal juiste keuze kan dan ook voor belastingbesparing zorgen.

Opgemerkt kan nog worden, dat de belastingplichtige per vermogensbestanddeel mag kiezen welke waarde hij wil kiezen.

Voorbeeld

BV M en BV D vormen een fiscale eenheid. In 2000 draagt BV M een overtollig bedrijfsterrein over aan BV D. De boekwaarde is op dat moment € 400.000,- ; de waarde in het economisch verkeer bedraagt € 620.000,-. In 2001 draagt BV M een machine over aan BV D. De boekwaarde is dan € 30.000,-; de waarde in het economisch verkeer bedraagt € 36.000,-. In 2003 verkoopt BV M de aandelen in de BV D aan een derde. De waarde van het terrein bedraagt dan € 705.000,-; de waarde van de machine is € 32.000,-.

Beide interne overdrachten kwalificeren op het moment voorafgaand aan de verbreking tot toepassing van de heffing bij de fiscale eenheid. De afrekening, die het meest zal aanspreken is:

Bedrijfsterrein: € 620.000,- (werkelijke waarde ten tijde van overdracht) minus boekwaarde
Machine: € 32.000,- (werkelijke waarde ten tijde van verbreking) minus boekwaarde.

Van belang voor de toepassing van de heffing bij verbreking van de fiscale eenheid is nog:

- of de tegenprestatie voor het overgedragen activum is betaald, is niet relevant;
- of er een enkele of verschillende interne overdrachten zijn geweest, is niet van belang;
- of de interne overdracht tegen een zakelijke prijs heeft plaatsgevonden, heeft geen invloed op de heffing. Binnen de fiscale eenheid kunnen partijen immers tegen elke overeengekomen vergoeding overdragen zonder dat dit gevolg voor de belastingheffing heeft. Ook wanneer is overgedragen om niet, tegen de boekwaarde of tegen een te hoge of te lage prijs kan bij verbreking heffing optreden.
- het maakt geen verschil hoe de verbreking heeft plaatsgevonden. De moedermaatschappij kan aandelen in de dochter vervreemden, de dochter kan

een emissie van nieuwe aandelen aan een derde doen plaatsvinden of partijen kunnen op verzoek om verbreking gevraagd hebben. Ook iedere andere grond die leidt tot verbreking is derhalve relevant bij deze regeling.

- de heffing mag gebruikt worden om verlies bij de fiscale eenheid mee te verrekenen. Er kunnen zich derhalve omstandigheden voordoen, die de heffing gunstig voor de belastingplichtige laten uitwerken.

- Wanneer een vermogensbestanddeel is overgedragen, waarop een objectieve vrijstelling van toepassing is, kan de belastingplichtige met een beroep op een redelijke wetstoepassing de inspecteur verzoeken om de heffing bij verbreking niet toe te passen. Deze omstandigheid kan zich voordoen wanneer intern een deelneming in een niet gevoegde maatschappij wordt overgedragen.

6. Fiscale beleggingsinstelling (artikel 28)

6.1 Inleiding

De Wet Vennootschapsbelasting kent een aparte regeling voor bepaalde beleggingsmaatschappijen. Op verzoek en wanneer aan een aantal voorwaarden is voldaan, kan de status van fiscale beleggingsinstelling (veelal tot b.i. afgekort) verkregen worden. De regeling heeft een aantal voordelen, maar aan de toepassing kunnen ook nadelen verbonden zijn. Benadrukt dient te worden, dat de regeling enkel op verzoek kan gelden en dat maatschappijen, die zich met beleggen bezighouden, nimmer verplicht zijn om van de regeling gebruik te maken.

Gezien het aparte regime zijn er strikte bepalingen van toepassing zodra een onderneming onder de status van b.i. gaat vallen of deze juist verliest. Ook zijn veel andere voordelige regelingen uit de Wet Vennootschapsbelasting, zoals de deelnemingsvrijstelling en de fiscale eenheid, niet van toepassing op een b.i., omdat dan dubbel voordeel behaald kan worden. De regeling wordt genoemd in artikel 28 van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 en is nader uitgewerkt in het Besluit beleggingstellingen.

HSBC The world's local bank

The HSBC Group is one of the largest banking and financial services organisations in the world. We have already attracted some of the most respected and talented individuals in the industry to create one of the fastest moving and dynamic Corporate, Investment Banking and Markets operations in the world.

Our graduate programmes offer a unique opportunity to experience one of the most exciting challenges in the industry today.

www.hsbc.com

6.2 Voorwaarden

Om te kunnen vallen onder het régime voor fiscale b.i. dient voldaan te zijn aan de volgende voorwaarden:

- a. vestiging: het lichaam dient in Nederland te zijn gevestigd.
- b. rechtsvorm: de belastingplichtige dient als rechtvorm uitsluitend te hebben: naamloze vennootschap, besloten vennootschap of fonds voor gemene rekening.
- c. doel en werkzaamheid: de belastingplichtige dient zowel als doel als feitelijke werkzaamheid te hebben: het beleggen van vermogen.
- d. financiering: de belastingplichtige mag slechts schulden zijn aangegaan ter grootte van 60% van de boekwaarde van de onroerende zaken, in het bezit van het lichaam, en van 20% van de boekwaarde van de overige beleggingen, in het bezit van het lichaam.
- e. uitdelingsverplichting: de belastingplichtige dient niet later dan in de 8^e maand na afloop van het jaar een nader vast te stellen gedeelte van de behaalde winst uit te keren aan de aandeelhouders. Bij deze uitkering dient de winst gelijkelijk over alle aandelen en bewijzen van deelgerechtigdheid te worden verdeeld.

Ten aanzien van de aandeelhouders zijn nog verschillende beperkende voorwaarden gesteld. Zo mag er geen enkele aandeelhouder zijn, die een aanmerkelijk belang bezit in de beleggingsinstelling.

In 2007 zal de regeling aanzienlijk verruimd worden: de fiscale beleggingsinstelling mag zich dan ook met projectontwikkeling bezighouden.

7. Tarief en voorheffingen (artikel 22 en 25)

7.1 Tarief (artikel 22)

De belasting wordt geheven naar een vast tarief. Voor 2006 bedraagt dit tarief 29,6%. Over de eerste € 22 689 van het belastbare bedrag bedraagt het tarief 25,5%. Beide tarieven zullen in 2007 nog verder verlaagd worden. Voor fiscale beleggingsinstellingen bedraagt het tarief steeds 0%.

7.2 Voorheffingen (artikel 25)

De vennootschapsbelasting kent als voorheffingen: dividendbelasting en kansspelbelasting. De bedragen van deze voorheffingen komen rechtstreeks in mindering op het bedrag van de aanslag vennootschapsbelasting.

Voorbeeld

BV Hogewoerd Verhuur heeft over het jaar 2006 een belastbaar bedrag van € 300 000, er is verder € 4.500 te verrekenen aan afgedragen Dividendbelasting. De berekening van de verschuldigde Vennootschapsbelasting verloopt nu als volgt:

Verschuldigde vennootschapsbelasting:	
$25,5\% * € 22.689 =$	€ 5.786
$31,5\% * (€ 300.000 - € 22.689) =$	<u>€ 87.353</u>
	€ 93.139
Af: te verrekenen dividendbelasting:	€ <u>4.500</u>
Aanslag VPB: te betalen:	€ 88.839

8. Aanslag (artikel 24)

De vennootschapsbelasting wordt op aanslag geheven. Doorgaans wordt een voorlopige aanslag opgelegd; deze mag in een aantal (maandelijke) termijnen betaald worden. Gewoonlijk worden tenminste 2 voorlopige aanslagen per jaar opgelegd:

1. Uitgaande van een boekjaar, dat gelijkloopt met het kalenderjaar, wordt de eerste voorlopige aanslag opgelegd met als dagtekening 31 januari van het jaar. De aanslag is vastgesteld aan de hand van de gemiddelde winst van de 2 voorafgaande jaren. Bij de voorlopige aanslag, die gedagtekend is 31 januari 2005 wordt uitgegaan van de aangifte 2003 en de schatting over 2004.
2. In de maand augustus wordt doorgaans een tweede voorlopige aanslag opgelegd. Er wordt hierbij uitgegaan van de schatting, die de belastingplichtige voor 1 augustus heeft moeten inleveren. Dit schattingsformulier wordt in de regel in de maand juni toegezonden.

Bij belastingplichtigen, die een gebroken boekjaar hebben, zijn de tijdstippen anders. De eerste voorlopige aanslag wordt dan in de eerste maand van het boekjaar opgelegd; de tweede wordt in de achtste maand ervan opgelegd.

fairfood Quiz

WELKE VAN DEZE KOPJES KOFFIE IS FAIR?

Bekend van TV

In ons dagelijks voedsel zit heel wat oneerlijkheid. Zo verdienen veel boeren in ontwikkelingslanden die koffiebonen verbouwen vaak zo weinig dat ze er amper van kunnen leven.

Fairfood onderzoekt of onze voedselproducten fair zijn of niet. Zodat jij precies kan zien welke producten je moet kopen om honger en armoede in de wereld tegen te gaan. De resultaten kan je lezen op www.fairfood.org

DOE MEE EN WIN EEN EERLIJKE WERELD

Weef jij het goede antwoord? Bel dan naar 0909-fairfood*
en maak kans op een eerlijke wereld.

*0909 324 73 663 €0.10 P.M.

icco fairfood
eat fair, beat hunger

In alle gevallen geldt als regel, dat de belastingplichtige de voorlopige aanslag mag betalen in zoveel maanden, als er na de maand van dagtekening nog in het boekjaar over zijn. In reguliere gevallen mag een belastingplichtige de voorlopige aanslag, gedagtekend 31 januari van het jaar, in 11 maandelijke termijnen voldoen. Vindt de toepassing van deze regel plaats en blijkt dat er niet in minimaal 3 termijnen kan worden betaald, dan geldt dat er een enkele termijn van 2 maanden is om te betalen. Voor voorlopige en definitieve aanslagen, gedagtekend na het belastingtijdvak waarop deze betrekking hebben, is de betaaltermijn steeds 2 maanden.

Wordt de aanslag ineens betaald, dan mag een -geringe- betalingskorting op het bedrag in mindering gebracht worden. (Zie artikel 27a Invorderingswet)

De gebruikelijke datum voor het doen van de aangifte Vennootschapsbelasting is 1 juli, uitgaande van een belastingplichtige die als boekjaar het kalenderjaar aanhoudt.

Literatuurlijst

- Cursus Belastingrecht (Vennootschapsbelasting), Mobach-Sillevis-de Vries, Kluwer Deventer (losbladig).
- Cursus Belastingrecht (Vennootschapsbelasting), studenteneditie, de Vries, Kluwer Deventer.
- Wegwijs in de Vennootschapsbelasting, Bouwman, Vermande, Den Haag.
- Anti-ontgaansbepalingen inzake de verbreking van een fiscale eenheid, de Vries, Fiscale Monografie nr. 74, Kluwer Deventer.
- Renteaftrek in de Wet VpB 1969, serie Fiscale Geschriften nr. 14, Albert, SDU Fiscale & Financiële Uitgevers, Amersfoort.
- De Europese vennootschap (SE), Nederlandse civiel- en fiscaalrechtelijke aspecten, serie Fiscale Geschriften nr. 15, van Boxel e.a., SDU Fiscale & Financiële Uitgevers, Amersfoort
- Elsevier VPB Almanak , Reed Business Information, Amsterdam.